

Plán péče o CHKO Železné hory na období 2022–2031

Návrhová část

**AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY**

Obsah

1. Strategická vize ochrany přírody a krajiny v CHKO	3
1.1. Strategie ochrany přírody	3
1.2. Legislativní zajištění ochrany	4
1.2.1. Změny zřizovacího předpisu CHKO	4
1.2.2. Potřebnost vyhlášení MZCHÚ	4
2. Zásady využívání území	5
2.1. Zásady hospodářského využívání krajiny	5
2.1.1 Lesní hospodářství	5
2.1.2 Zemědělství	7
2.1.3 Rybníkářství a rybářství	8
2.1.4 Myslivost	10
2.2 Zásady jiného využívání krajiny	11
2.2.1 Vodní hospodářství	11
2.2.2 Výstavba a územní plánování	12
2.2.3 Doprava	15
2.2.4 Energetika a sítě	16
2.2.5 Těžba nerostných surovin a rašeliny	16
2.2.6 Rekreační, cestovní ruch, sport	17
3. Návrhy rámcových opatření prováděných orgánem ochrany přírody	19
3.1. Péče o předměty ochrany	19
3.1.1 Krajinný ráz	19
3.1.2 Přírodní funkce krajiny	20
3.1.3 Přírodní hodnoty oblasti	24
3.2. Invazní a nepůvodní druhy	35
3.3. Práce s veřejností	36
3.4. Monitoring	37
3.5. Další speciální činnosti	38
4. Závěrečný přehled prioritních úkolů	41
4.1. Ochrana krajinného rázu	41
4.2. Zlepšování přírodních funkcí krajiny	41
4.3. Ochrana biologické rozmanitosti a zlepšování stavu klíčových ekosystémů ..	41
4.4. Další prioritní úkoly	42
5. Seznam zkratk	43
6. Použitá literatura	44
7. Přílohy	47
7.1 Rámcové směrnice péče o les v CHKO Železné hory	47

1. Strategická vize ochrany přírody a krajiny v CHKO

1.1. Strategie ochrany přírody

Hlavním cílem je stav krajiny, při kterém jsou co nejvíce sladěny zájmy na hospodářském a rekreačním využívání území se zachováním a vytvářením podmínek pro zajištění všech nepostradatelných ekologických funkcí krajiny a se zachovalým či zlepšujícím se stavem přírodních a krajinných hodnot.

Dlouhodobým cílem je krajina CHKO:

- se zachovalými a pro CHKO typickými přírodními, kulturními a historickými charakteristikami krajinného rázu
- s plnohodnotnými, druhově pestrými a plošně dostatečně rozsáhlými ekosystémy, které jsou pro CHKO charakteristické a určující, s důrazem na mokřadní, nelesní a lesní ekosystémy
- s dostatečně rozsáhlou a udržovanou sítí kvalitní mimolesní zeleně
- se zachovanými, pro oblast typickými různorodými geologickými a geomorfologickými fenomény
- plnící v maximální možné míře hlavní přírodní funkce, zejména retenční schopnost, migrační prostupnost a ekologickou stabilitu, a to na celém území CHKO, včetně jejich zemědělsky, lesnický a vodohospodářsky využívaných částí.

Strategické (dlouhodobé) cíle ochrany CHKO Železné hory je možné vyjádřit následujícími prioritami:

- zachovat krajinný ráz harmonické kulturní krajiny Železných hor s důrazem na nezastavěnost volné krajiny a zachování její pestré mozaiky, měřítka, struktury, dominant a horizontů a ochranu dalších krajinných prvků, které jej dotvářejí (především mimolesní zeleň a památky historického vývoje osídlení)
- zachovat plochu a zvýšit kvalitu významných nelesních ekosystémů, především různých typů vlhkých luk (podmáčené pcháčové, tužebníkové a vysychavé bezkolencové), slatinišť, přechodových rašelinišť a travníků mělkých půd na skalních výchozech
- zvýšit plochu a kvalitu významných lesních ekosystémů, především bučin, podmáčených a lužních olšin a suťových lesů
- výrazně zlepšit přírodní funkce krajiny, zejména přirozenou retenční schopnost a ekologickou stabilitu především v zemědělsky intenzivně využívaných částech CHKO,
- při zlepšování přírodních funkcí krajiny klást důraz na adaptační opatření k probíhající klimatické změně
- udržet alespoň současnou úroveň migrační prostupnosti krajiny, zaměřit se zejména na oblast při úpatí Železnohorského hřebetu a na migrační prostupnost sítě vodních toků
- zachovat a vytvářet vhodné podmínky pro významné druhy rostlin a živočichů
- zachovat významné prvky pro CHKO typické, velmi různorodé neživé přírody

Ve střednědobém horizontu (doba platnosti plánu péče) budou postupně naplňovány všechny dlouhodobé (strategické) cíle. Konkrétní postupy jejich naplňování jsou vyjádřené v návrzích opatření k jednotlivým předmětům ochrany a v zásadách využívání území, zejména k lesnickému a zemědělskému hospodaření. Významnou prioritou bude zejména udržení dochovaných přírodních biotopů (včetně výskytu významných druhů rostlin a živočichů), obnova lesních ekosystémů po kůrovcové kalamitě, zejména rychlá obnova lesního prostředí pomocí přípravných dřevin a diferenciací obnovy ponecháním jednotlivých stromů a jejich skupin a tlejícího dřeva do rozpadu a obnova ekologické stability, přirozené retenční schopnosti a migrační prostupnosti v zemědělsky intenzivně využívané krajině.

1.2. Legislativní zajištění ochrany

1.2.1. Změny zřizovacího předpisu CHKO

CHKO byla vyhlášena vyhláškou MŽP č. 156/1991 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti Železné hory ze dne 27. března 1991. Zřizovací vyhláška je z legislativního hlediska částečně zastaralá; některé z ochranných podmínek ve vyhlášce byly již nahrazeny základními ochrannými podmínkami CHKO přímo ze zákona. Zbylé ochranné podmínky lze aplikovat a jsou pro ochranu území dostačující.

Zonace CHKO je dána vyhláškou MŽP č. 142/2016 Sb., o vymezení zón ochrany přírody Chráněné krajinné oblasti Železné hory a o změně vyhlášky č. 156/1991 Sb., o zřízení chráněné krajinné oblasti Železné hory ze dne 28. dubna 2016. Zonace území dobře diferencuje a je aktuální, odpovídá současnému stavu území i znalostem o něm.

Kombinace základních ochranných podmínek, aplikovatelných bližších ochranných podmínek ze zřizovací vyhlášky a aktuální zonace dobře vyhovuje potřebám ochrany území, a proto se změna zřizovacího předpisu ani zonace nenavrhuje.

1.2.2. Potřebnost vyhlášení MZCHÚ

V rámci vytváření reprezentativní soustavy MZCHÚ je rozpracováno vyhlášení MZCHÚ Slavické louky. Potenciál k vyhlášení MZCHÚ mají i nadále lokality Bílé stráně a Dlouhá mez, Chvalkovická stráně, Okrouhlický potok, Nový rybník, Kameničky a Louky u Křemenického rybníka. Také odstranění nedostatků ve vyhlášení některých MZCHÚ (zejména PP Boušovka, dále PR Hubský, PR Krkanka, PR Strádovské peklo, PR Vápenice, PR Zubří, PP Kaštanka, PP Na Obůrce, PP Písník u Sokolovce) je stále aktuální.

2. Zásady využívání území

Zásady využívání území vedou k zachování nebo zlepšení stavu krajiny, jejího rázu, přírodních funkcí či přírodních hodnot oblasti na území CHKO. Zásady jsou doporučující pro všechny subjekty v oblasti působící a jsou navrženy tak, aby byl stav krajiny, včetně jejích přírodních hodnot a plnění přírodních funkcí zachován, a v oblastech s výrazným negativním vlivem na stav předmětu ochrany zlepšován. Zásady jsou dále rozčleněny na zásady hospodářského a jiného využívání krajiny a podle oborů činností.

2.1. Zásady hospodářského využívání krajiny

2.1.1 Lesní hospodářství

Lesní hospodářství je a nadále bude jedním z nejvýznamnějších způsobů hospodaření v oblasti, který zásadním způsobem ovlivňuje charakter oblasti a předměty její ochrany. Způsob a míra intenzity lesnického hospodaření bude mít významný dopad na existenci společenstev a druhů vázaných na les, na plnění přírodních funkcí krajiny i na krajinný ráz. Uplatňování dále uvedených zásad bude přispívat k zachování, případně ke zlepšování stavu přírody a krajiny v CHKO.

Navrhované zásady

- uplatňovat především v I. a II. zóně nepasečné hospodaření a výběrné principy, ve vhodných případech zahájit přestavby lesa na nepasečný způsob hospodaření s nedotčenými částmi skupin jako biologickým dědictvím; v homogenních porostech aplikovat obnovní těžby s proměnlivou intenzitou (těžby různých intenzit výběru v rámci obnovního prvku)
- podporovat věkovou, výškovou a prostorovou diferenciaci porostů, podporovat vznik strukturně diferencovaných, např. dvou a více etážových porostů, v homogenních (zejm. jednoetážových) porostech podporovat (prioritně I. zóna, Natura 2000, ÚSES a II. zóna CHKO) budoucí stabilitu a dobrý zdravotní stav realizací strukturujících výchovných zásahů - podporovat vytvoření a udržení vysoké individuální stability jedinců kostry porostu (dobře vyvinuté koruny, bohaté olistění)
- uplatňovat v závislosti na ekologických nárocích dřevin, porostních a stanovištních podmínkách pro zvýšení věkové a prostorové diferenciaci relativně dlouhou obnovní dobu,
- zakládat a pěstovat porosty druhově bohaté, včetně zavádění a následného udržení vtroušených dřevin přirozené skladby (v závislosti na stanovištích zejména jedle bělokoré, jilmu horského, vazu a habrolistého, javoru klenu a mléče, lípy velkolisté a malolisté, dubu letního a zimního, buku lesního, habru obecného, jasanu ztepilého, jeřábu ptačího, třešně ptačí, hrušně plané, jabloně lesní, tisů červeného) a udržení produkčně méně významných druhů v lesních porostech (např. olše lepkavé, břízy, osiky, jívy),
- vkládat do stejnověkých porostů prvky zvyšující jejich ekologickou a statickou stabilitu,
- nesnižovat v porostech při obnově současné zastoupení domácích listnatých dřevin a jedle, využívat při umělé obnově geograficky původní dřeviny a zakládat smíšené porosty, jejichž složení se blíží skladbě přirozené dle stanovištních podmínek (uplatní se zejm. v I. a II. zóně CHKO),
- zachovávat a udržovat lokality s výskytem lokálních ekotypů domácích dřevin, využívat jejich reprodukční materiál přednostně k pěstování sazenic pro umělou obnovu v CHKO,
- při obnově lesa i nahodilých těžbách cíleně ponechávat pro udržení biodiverzity jednotlivé stromy a skupiny k přirozenému rozpadu při dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, životů a majetku a zohlednění nezbytné ochrany lesa v souladu s příslušným Metodickým pokynem MŽP; ponechávat doupné stromy, zlomy, vývraty a sterilní souše v porostech.

- I. zóna CHKO (mimo MZCHÚ a jejich OP): na obnovním prvku po těžbách ponechat do fyzického rozpadu min. cca 10 % z porostní zásoby, cílový objem dřeva ponechaného do fyzického rozpadu v obnovovaném porostu min. cca 50 m³/ha
- II. zóna CHKO (mimo MZCHÚ a jejich OP): na obnovním prvku po těžbách ponechat do fyzického rozpadu min. cca 5 % z porostní zásoby, cílový objem dřeva ponechaného do fyzického rozpadu v obnovovaném porostu min. cca 25-30 m³/ha (dle stanovišť)
- III. zóna CHKO: na obnovním prvku po těžbách ponechat do fyzického rozpadu min. 5 stromů/ha, cílový objem dřeva ponechaného do fyzického rozpadu v obnovovaném porostu min. cca 10 m³/ha
- nenarušovat lesním hospodařením lesní mokřady, prameniště a rašeliniště, nezasahovat do jejich přirozeného vodního režimu odvodněním, zajistit obnovu původního vodního režimu a zlepšení retenční funkce lesů (ukončením údržby odvodňovacích příkopů či jejich znefunkčněním), na vhodných lokalitách v lesích vytvářet vodní prvky pro podporu biodiverzity (tůně a mokřady)
- zachovávat, udržovat, příp. vytvářet lesní okraje (včetně keřového patra) jako ekotonové společenstvo na přechodu k nelesním společenstvům,
- obhospodařovat lokality s výskytem významných, tj. zvláště chráněných (zařazených ve vyhlášce č. 395/1992 Sb.) a ohrožených (zařazených v červeném seznamu) druhů hub, rostlin a živočichů způsobem vedoucím k udržení jejich populací (dle doporučení AOPK ČR),
- v případě proředění zejména SM porostů kalamitou provádět na vhodných stanovištích podsadby stinných domácích dřevin (jedle, buku, lípy apod.),
- na kalamitních plochách nezakládat stejnověké nesmíšené porosty v řádech jednotek hektarů, zalesnění prostorově a časově diferencovat, využívat ve vhodných podmínkách v rámci dřevin přirozené dřevinné skladby i taxonů s pionýrskou strategií jako přípravných dřevin s následným postupným vnášením cílových dřevin, příp. využít i odklad zalesnění a sukcese,
- trasovat nové lesní cesty tak, aby nenarušovaly ochranný cenná stanoviště (sutě, skalní výchozy, prameniště apod.), preferovat přírodní a částečně propustné povrchy lesních cest z místního materiálu a nové vybavení lesních cest (propustky, svodnice, podélné příkopy, mostky) stavět s upřednostňováním přírodních materiálů, u nových staveb nepoužívat penetrační makadam (asfaltový povrch), navrhovat šířku vozovky a krajnic lesních cest na spodní hranici parametrů stavebních technických norem, podélné odvodnění cest redukovat na nezbytné minimum; podle uvedených zásad provádět také rekonstrukce stávajících lesních cest,
- zajistit, aby výstavba lesních cest nevedla k zrychlenému odtoku vody z krajiny, např. pomocí zasakovacích pásů, drénů nebo akumulacních tůní; rozsah zpevněných lesních cest omezit na nezbytné minimum,
- případné zalesnění zemědělských půd provádět jen mimo lokality důležité z hlediska druhové ochrany, při zachování hodnot krajinného rázu v místě (zachování mozaiky ploch/pozemků různého funkčního užití), v odůvodněných případech se zvýšeným podílem MZD (např. návaznost na okolní přírodě blízké porosty) a s vhodným prostorovým rozmístěním dřevin, případně vytvořením ekologicky cenného okraje lesa (ekotonového společenstva),
- používat technologie odpovídající konkrétním přírodním podmínkám lesních porostů a jejich použití přizpůsobit aktuálním klimatickým podmínkám, minimalizovat narušení vegetačního krytu a povrchu půdy a předcházet vzniku eroze,
- zachovat (odložit těžby nebo nedotěžovat) staré přírodě blízké lesní porosty jako refugia biodiverzity,
- v lesích MZCHÚ postupovat v souladu s platnými plány péče, managementem směřovat k nastartování samořídících procesů, přirozené lesy ponechat samovolnému vývoji,

- omezovat používání holosečí, upřednostňovat hospodářské způsoby, u nichž holé plochy nevznikají (zajištění nepřetržitosti látkové výměny)
- v lesích skladebních částí ÚSES (zvláště v biocentrech) trvale uplatňovat jemnější formy hospodaření s cílem postupného vytváření druhově i prostorově diverzifikovaných porostů s přirozenou druhovou skladbou porostů,
- navrhovat zařazení lesních biocenter do kategorie lesů zvláštního určení - lesy potřebné pro zachování biologické různorodosti,
- minimalizovat používání chemických prostředků v péči o lesní porosty, případné záměry vždy předem vyhodnocovat z hlediska možných rizik pro všechny složky lesních ekosystémů,
- provádět přestavby velkoplošných smrkových monokultur na stanovištích, kde smrk není původní (či nemá dlouhodobou perspektivu), provádět převody z holosečného hospodářského způsobu na způsob podrovní, příp. výběrný, strukturu porostů směřovat k přírodě blízkému stavu dle konkrétních stanovišť.

Uvedené zásady jsou rozpracovány v Rámcových směrnících péče o les (příloha č. 1), kde jsou zohledněny odlišnosti podle aktuální dřevinné skladby porostů, zón CHKO a cílového lesního společenstva v konkrétních stanovištních podmínkách.

2.1.2 Zemědělství

Zemědělství je a i nadále bude jednou z nejvýznamnějších aktivit, která zásadním způsobem ovlivňuje charakter oblasti i její vnímání jako udržované kulturní krajiny.

Dlouhodobým cílem je zemědělsky využívaná, esteticky hodnotná krajina, tzn. mozaikovitá krajina s prvky drobnějšího měřítka, především luk a pastvin, s vysokým zastoupením rozptýlené mimolesní zeleně, mezí, remízků, vysokokmenných sadů starých odrůd a dalších dochovaných krajinných prvků.

Navrhované zásady

Obecné zásady

- na území I. a II. zóny hospodařit extenzivně, na ostatním území respektovat mimoprodukční funkce krajiny
- zachovávat křovité biotopy, lesní lemy, meze
- udržovat a obnovovat stávající zeleň a vysazovat novou zeleň rostoucí mimo les: solitéry, stará stromořadí a sady, liniová zeleň, stromové i keřové remízy
- zachovávat kamenné snosy
- realizovat dosud neexistující či nefunkční části ÚSES na ZPF
- na orné půdě i travních porostech využívat tituly AEKO vymezené AOPK ČR
- minimalizovat použití hnojiv a chemických látek v zemědělství na celém území CHKO; upřednostnit organická hnojiva včetně zeleného hnojení před zásobním hnojením průmyslovými hnojivy
- nezalesňovat zemědělskou půdu
- energetické plodiny a rychle rostoucí dřeviny pěstovat pouze výjimečně s omezením na III. a IV. zónu za podmínky důsledné ochrany před šířením těchto rostlin mimo vymezené pozemky a s důrazem na využívání geograficky původních druhů nebo alespoň jednopohlavních (samičích) klonů
- stavby pro zemědělskou a bio-energetickou výrobu budovat kapacitně odpovídající úživnosti území s důrazem na udržení současného využívání území (není žádoucí zintenzivňovat současné technologie)
- umísťovat na obhospodařované pozemky drobné vodní plochy i plochy s dočasnou retencí vody (je možné využít narušené, či nefunkční meliorační zařízení apod.)
- udržovat a obnovovat extenzivní sady s regionálními a starými odrůdami ovocných stromů a případně zakládat nové (v souladu s historickým rázům území)

- preferovat přírodní a částečně propustné povrchy polních cest z místního materiálu a nové vybavení polních cest (propustky, svodnice, podélné příkopy, mostky) stavět s upřednostňováním přírodních materiálů, u nových staveb nepoužívat penetrační makadam (asfaltový povrch), navrhovat šířku vozovky a krajnic polních cest na spodní hranici parametrů stavebních technických norem, podélné odvodnění cest redukovat na nezbytné minimum; podle uvedených zásad provádět také rekonstrukce stávajících polních cest

Hospodaření na orné půdě

- nezvyšovat rozlohu orné půdy v CHKO
- rozdělit souvislé půdní bloky interakčními prvky, dodržovat protierozní standardy (především na svažitých pozemcích)
- zachovávat a obnovovat trvalé protierozní prvky (meze, mokřady apod.)
- na kontaktu s vodními toky vytvořit zatravněné pásy, aby se minimalizovalo riziko odnosu erodované půdy a živin
- preferovat mechanické způsoby eliminace hlodavců na orné půdě (např. hluboká orba, aplikace vody) před aplikací rodenticidů

Hospodaření na trvalých travních porostech

- pastvu provádět v souladu s ekologickou únosností pozemků, tzn. nepřekračovat výši přípustného stavu zvířat, aby nedocházelo k ohrožení pozemků erozí; z pastvy vyloučit zamokřené pozemky a prameniště; ošetřovat individuálně pasené plochy po skončení pastvy (sekání nedopasků, smykování)
- nemulčovat travní porosty
- druhově bohatší louky nehnojit, příp. pouze organickými hnojivy na základě konzultace s AOPK ČR
- neaplikovat fugát ani průmyslová hnojiva
- přisévat či obnovovat travní porosty pouze na loukách kulturního charakteru, degradovaných či silně zaplevelených, použít jen původní druhy, nepoužívat mezirodové ani mezidruhové hybridy
- nevápnit lokality s výskytem přírodě blízkých společenstev

2.1.3 Rybníkářství a rybářství

Navrhované zásady:

Rybníkářství

- stavby nových rybníků provádět především na jiných než na přírodních nebo přírodě blízkých tocích, nové rybníky, obnovy historických a rekonstrukce a odbahňování stávajících rybníků realizovat pouze v případě zlepšení ekologického stavu lokality, v případě příhodné terénní konfigurace doplnit v blízkosti rybníků tůň
- stavby nových rybníků vhodně začlenit do krajiny s ohledem na místní krajinný ráz (vycházet z místní terénní konfigurace a minimalizovat zemní práce, vytvořit pozvolný a plynulý přechod mezi vodou a souší s členitou břehovou linií), obdobně postupovat u řešení technických objektů (vypouštěcí zařízení, bezpečnostní přeliv apod.), taktéž je nutné vhodné umístění s ohledem na zemědělskou půdu, v případě blízkosti orné půdy je nutné vytvořit infiltrační pás (zatravnění vhodné šíře s ohledem na svažitost), dále u nových rybníků postupovat tak, aby litorální pásmo plynule přecházelo ze souše do vody (do hloubky 50 cm při normální hladině) o ploše alespoň 15 % vodní plochy rybníka a minimálně 20 % u rybníků v I. a II. zóně.
- v případě odbahňování rybníků postupovat v zásadě tak, aby nedošlo k poškození cenných částí litorálu; respektovat členitost břehové linie rybníka, snižovat sklon břehů

- a tím zvyšovat podíl mělčích partií vhodných pro rozmnožování a vývoj obojživelníků a dalších na vodu vázaných organismů; vytěžené sedimenty zpravidla (pokud to nevyloučí chemické rozборы) zaorat na zemědělské pozemky (orná půda), nikoli deponovat do okolí odbahňovaných rybníků, neprovádět odbahnění v případě blízkosti erozně ohrožených zemědělských pozemků
- dřeviny u rybníka při výsadbě situovat především mimo blízkost litorálního pásma, nejlépe na vzdušní líc hráze
 - preferovat vypouštění rybníků a případnou realizaci opatření technického rázu na malých vodních nádržích mimo období rozmnožování, vývoj a zimování na vodu vázaných organismů, tedy nejlépe v období září–říjen (posuzovat individuálně s ohledem na ekologické nároky přítomných druhů)
 - rekonstrukce a odbahňování stávajících rybníků směřovat mimo období rozmnožování obojživelníků a hnízdění ptáků, nejlépe v období říjen až únor
 - praktikovat podzimní lovení rybníků, výjimkou jsou plůdkové a komorové rybníky, kde lze lovit na jaře, při vlastním vypouštění, napouštění, letnění, zimování a manipulaci s hladinou je nutné zohlednit ekologické nároky přítomných na vodu vázaných organismů (obojživelníci, měkkýši, raci, larvy vážek, vodní makrofyty apod.)
 - na rybnících preferovat extenzivní chov ryb - pro většinu rybníků s chovem vícedruhové obsádky s optimálním počtem ryb a se zvýšeným podílem vedlejších druhů ryb bez nutného přikrmování ryb
 - přikrmování rybí obsádky v případě polointenzivního chovu ryb provádět především tak, aby nedošlo k ohrožení ekologických funkcí rybníka, tzn. případné množství předkládaných krmiv řídit stupněm rozvoje přirozené potravy, druhem, velikostí, hmotností a zdravotním stavem rybí obsádky, fyzikálně-chemickými parametry vody (teplota vody, obsah rozpuštěného kyslíku, pH atd.) a skutečným příjmem krmiva rybí obsádkou tak, aby bylo plně zkonsumováno. K přikrmování mohou být použity obiloviny do RKK 2. Medikovaná krmiva podávat pouze v případech onemocnění ryb na doporučení veterinárního lékaře, ne jako prevenci.
 - hnojení polointenzivních rybníků provádět pouze v případě nedostatku organických látek ve vodě. Iniciační dávku chlévské mrvy pro podpoření rozvoje přirozené potravy aplikovat až po konzultaci s AOPK ČR a vydání příslušných výjimek.
 - celé hospodaření na rybnících v I. a II. zóně CHKO směřovat k cíli, který lze shrnout následujícími body:
 - dostatečně vysoká potravní nabídka pro vodní ptactvo: vodní měkkýši, larvy hmyzu, hrubý a střední zooplankton
 - zejména v jarních měsících by měl být přítomen výrazný podíl hrubého zooplanktonu, v letních měsících by měl převažovat podíl středního zooplanktonu
 - optimální zárust vodními makrofyty vytvářející vhodné podmínky jak pro rozvoj potravní nabídky (viz předchozí bod), tak znemožňující masivní šíření plevelných druhů vodních makrofyt a vznik nekontrolovatelného zárustu vodními makrofyty
 - udržení průhlednosti vody 50 cm a více do 15. 7. kalendářního roku
 - nepřítomnost nepůvodních a invazních druhů ryb
 - dezinfekční vápnění za účelem likvidace infekčních a invazních ohnisek onemocnění ryb provádět po doložení výsledků veterinárního vyšetření ryb. Upřednostňovat pálené vápno. Chlorové vápno může být použito při uzavření odtoku vody z rybníka, aby nedocházelo k úniku do vodního toku. Aplikaci vápnění preferovat mimo litorální pásmo tak, aby nedošlo k destrukci rákosin a ohrožení živočichů, kteří se zde nacházejí
 - meliorační vápnění využívat především jen ke stabilizaci požadovaných hodnot pH za použití mletého vápence, aplikaci provádět v dostatečné vzdálenosti od litorálního pásma
 - při rybničním hospodaření preferovat jiná než anorganická hnojiva. Aplikaci biocidů, provádět pouze na základě veterinárních doporučení a po odsouhlasení AOPK ČR

- redukce rozsáhlých litorálů kosením, především tvrdých porostů (orobínek, rákos), provádět s ohledem na vyvážený poměr tvrdých a měkkých porostů, v období mimo rozmnožování obojživelníků a ptáků a nejlépe i s odstraněním pokosené biomasy
- tůň ponechávat trvale bez rybí obsádky
- zachovat staré mohutné stromy na hrázích a v okolí rybníků
- předcházet umisťování doprovodných staveb u rybníků (sila, kůlny, maringotky apod.)

Sportovní rybářství

- zlepšovat životní podmínky vodních organismů v tocích a snažit se v rybářských revírech udržovat stabilní ekosystém s přirozenými rybími společenstvy (vysazování menšího počtu ryb v lovné velikosti do toků a upřednostňovat nasazování mladších věkových kategorií; omezit odlov elektrickým agregátem na minimum a zcela vyloučit jeho použití v období rozmnožování vranek, případně v daném místě toku dalších vyskytujících se zvláště chráněných druhů živočichů)
- omezovat rozšiřování nepůvodních druhů ryb (z hlediska ochrany přírody) a využívat druhů původních, a to z místních populací nebo jednoho povodí
- vytvářet v tocích vhodné podmínky pro rozmnožování našich původních druhů ryb

2.1.4 Myslivost

Druhé složení a početní stavy zvěře mají zásadní vliv na stav a vývoj přírodních ekosystémů. Usměrnění populací zvěře, tak aby jejich početní stavy a struktura odpovídala aktuálnímu stavu úživnosti přírodního prostředí a nedocházelo k nadměrnému poškozování přírody zvěří, lze realizovat pouze v rámci výkonu práva myslivosti. Myslivost je tak činností s velmi významným dopadem na přírodu a krajinu a další hospodářské činnosti v oblasti, zejména zemědělství a lesnictví. Uplatňování dále uvedených zásad bude přispívat k zachování, případně ke zlepšování stavu přírody a krajiny v CHKO.

Navrhované zásady:

- umisťování mysliveckých zařízení pro přikrmování zvěře směřovat mimo území MZCHÚ a jejich OP, a mimo lokality s vysokou biologickou hodnotou; umístění zařízení k lovu či vnaďení zvěře na území MZCHÚ a v jejich OP předem odsouhlasit s AOPK ČR
- udržovat/ spárkatou zvěř (zejména mufloní, srnčí, černou a dančí) na celém území CHKO v počtech, které negativně neovlivňují stav předmětů ochrany, intenzitu lovu maximalizovat na území MZCHÚ a v jejich OP,
- regulovat (přiměřeně snižovat) skutečné stavy i geograficky původních druhů zvěře v závislosti na aktuálním stavu ekosystémů,
- populace muflona snížit na minimální stavy, resp. optimálně jeho chov v CHKO zrušit a jeho stavy úplně eliminovat,
- nepodporovat rozšiřování "nových" nepůvodních druhů do území CHKO, tj. druhů, které se v území CHKO doposud nevyskytovaly nebo se vyskytují sporadicky při migraci (aktuálně např. daněk skvrnitý); neprovádět rozšiřování těchto druhů ve volných honitbách ani ve formě farmových, zájmových či jiných intenzivních chovů; v případě výskytu tyto druhy likvidovat,
- likvidovat nepůvodní invazní druhy živočichů, které lze lovit, i když nejsou zvěří (např. norek americký - *Mustela vison*),
- neprovádět vypouštění a chov polodivokých kachen na rybnících v MZCHÚ, na území I. a II. zóny CHKO a soustavy Natura 2000,
- realizovat krajinotvorná opatření k zachování nebo tvorbě biotopů pro vzácné druhy drobné zvěře např. koroptev polní (zřizování a údržba remízů, mezí, ekotonů apod.).

2.2 Zásady jiného využívání krajiny

2.2.1 Vodní hospodářství

Hydrologicky náleží celé území CHKO do povodí Labe. K nejvýznamnějším tokům v CHKO patří řeky Chrudimka a Doubrava. Většina přítoků obou řek vzhledem k reliéfu má charakter horských až podhorských potoků, přičemž významná část je postižena technickou úpravou. Významná část povrchové vody tedy rychle směřuje k hlavním vodotečím. Povodí horní a střední Doubravy má velmi kvalitní a vydatné zdroje podzemních vod vázané na křídové sedimenty.

Navrhované zásady:

- realizovat takové využívání ZPF, včetně vhodných agrotechnických metod, aby nedocházelo ke snižování kvality povrchových i podzemních vod, případně došlo k jejímu zlepšení (především v oblasti Dlouhé meze)
- provádět protierozní opatření na zemědělské půdě a opatření zvyšující její retenci (meze, remízy, zasakovací průlehy apod.)
- při případném zvyšování retenční kapacity rybníků jejich odbahňováním dbát na to, aby opatření nebylo na úkor snížení jejich biologické hodnoty
- při péči o břehové porosty podél toků zajišťovat jejich zachování v ideální míře k dostatečnému oslunění hladiny, průběžnou obnovu (při respektování geografické původnosti dřevin) a postupné zvyšování jejich druhové a věkové diverzity při respektování ekologických a estetických hledisek, včetně ponechávání odumírající dřevní hmoty tam, kde je to možné
- realizovat budování kanalizací v obcích a výstavbu čistíren odpadních vod (preferovat oddílné kanalizace, výstavbu třetího stupně čištění apod.), splaškové vody čistit, využívat a likvidovat ideálně v místě jejich vzniku
- při realizaci staveb na tocích postupovat tak, aby nedocházelo ke vzniku nových migračních bariér
- na tocích podporovat realizace projektů na odstranění nebo zprůchodnění migračních bariér, zejména v úsecích s výskytem populací cenných druhů ryb i bezobratlých (přednostně na řece Chrudimce, Doubravě)
- na vhodných lokalitách provádět revitalizace nebo obnovu drobných vodních toků a mokřadů (přednostně řešit komplexy pramenišť a přítoků řek Chrudimky a Doubravy)
- podporovat realizace nových drobných vodních ploch, zejména tůní, na vhodných lokalitách v CHKO, primárně v místech očekávaného osídlení ohroženými druhy
- podporovat obnovu historických soustav rybníků (Kocourov, Možděnice, Horní Bradlo, Bojanov, Bezděkov, Podmoklany) v lokalitách, kde je to z hlediska ochrany přírody a krajiny žádoucí
- realizovat ve spolupráci s AOPK ČR revitalizaci významných a v minulosti upravených vodních toků, například Dlouhého potoka, Kladubského p., Javorského p., Okrouhlického p., horního toku Debrného potoka, Rohozenského p., Počáteckého p., výhledově vytvářet předpoklady (prostřednictvím pozemkových úprav apod.) pro revitalizaci Cerhovky v úseku Libice nad Doubravou - PR Mokřadlo
- případné změny vodárenského využití toků v oblasti (stavby vodárenských nádrží, odběry vody nebo změny kapacity jímání apod.) navrhovat tak, aby nedocházelo k negativním zásahům do přírodního prostředí a hodnot krajinného rázu
- při realizaci protipovodňových opatření preferovat přírodě blízká opatření v celém povodí (revitalizace povodí malých vodních toků, výstavba a obnova malých vodních ploch, remízů, mezí, mokřadů apod.) oproti lokálním opatřením čistě technickým (přehrady, protipovodňové zdi, poldry)
- při realizaci protipovodňových opatření postupovat v koordinaci s komplexními pozemkovými úpravami

- podporovat dožívání drenážních systémů na zemědělské půdě, jejich neobnovování v I. a II. zóně na lučních porostech ve III. zóně opravy jen v odůvodněných případech, eliminovat funkci lesotechnických meliorací, iniciovat a podporovat odstraňování melioračních děl v CHKO i okolní krajině a jejich náhradu protierozními a přírodě blízkými retenčními opatřeními
- podporovat zachování či provádět obnovení vodního režimu na rašelinných biotopech a mokřích loukách
- maximalizovat využití dešťových vod ze zpevněných ploch a objektů v sídlech a velkých zemědělských objektech. Zachytávání (podzemní nádrže, drobné vodní plochy) a následné využití např. na zálivku, případně infiltrace v místě
- podporovat realizaci projektů směřujících k přirozenému splaveninovému režimu toků, odstraňování stupňů v korytech vodotečí, které tvoří migrační překážky, případně alespoň zajistit jejich migrační prostupnost
- nenavrhovat nové malé vodní elektrárny, ani nenavýšovat odběry u stávajících. Realizovat opatření na zajištění poproudové ochrany před zraněními a úhyny vodních organismů na technologiích MVE a zprůchodnění vzdouvacích objektů na tocích pro odběr na MVE
- při povolování odběrů podzemní vody v oblasti Dlouhé meze zohledňovat a vyhodnocovat jejich vliv na průtokové poměry v místních tocích a v případě prokázání negativního vlivu odběrů realizovat plán jejich regulace v suchých obdobích roku
- realizovat opatření zvyšující kvalitu vody v tocích a vodních plochách. Zamezit splachování hnojiv a dalších přípravků aplikovaných na zemědělské půdě do vod povrchových i podzemních

2.2.2 Výstavba a územní plánování

Výstavba zásadně ovlivňuje charakter osídlení a celkový vzhled krajiny. Jednotlivé stavby, jejich urbanistické uspořádání a měřítko, i jejich jednotlivé skladebné prvky (např. sklon střechy, tvar a velikost objektu, barva střechy a fasády) pak určují celkový charakter sídla a jeho obraz v krajině.

Navrhované zásady

Zásady pro výstavbu či rekonstrukci stávajících objektů

- u tradičních staveb, zejména roubených, respektovat charakteristické stavební postupy, které vytvářejí regionální specifika těchto staveb (nároží bez přesahu zhlaví, pozednice vynesena na přesahu stropních trámů, podlomenice, polovalba, bedněný štít, lehká střešní krytina aj.)
- oplocení řešit v souladu s charakterem území a kontextu zástavby s upřednostněním použití tradičních materiálů, konstrukčních postupů a výšek
- v rámci výstavby veřejného osvětlení (v obcích, u průmyslových, dopravních, rekreačních či turistických staveb atd.) minimalizovat světelné znečištění krajiny
- zemědělské účelové stavby směřovat do stávajících areálů, do volné krajiny jen ve výjimečných případech a pouze jako dočasné objekty zemědělské prvovýroby prokazatelně nezbytné pro obhospodařování odlehlých pozemků
- nové zemědělské stavby (např. kravíny, silážní žlaby, hnojiště, sila) umisťovat do stávajících areálů, stavby vhodně zapojit do krajinného rámce pomocí např. výsadby prvků zeleně, zemních krycích valů apod., vhodné barevnosti
- nenavrhovat výstavbu nových chat ani ve stávajících chatových lokalitách, při jejich případných rekonstrukcích dbát na zachování charakteru starých (tramských) osad, obvod rekreačních lokalit doplňovat izolační zelení
- nepodporovat umisťování fotovoltaických elektráren do volné krajiny mimo zastavěná území sídel; v sídlech preferovat jejich umístění na střechy objektů bez změny celkové hmoty staveb

- respektovat a navazovat na urbanistickou strukturu a charakter daného místa, vycházet z tradičního objemu a proporcí staveb v oblasti (dodržovat především jednoduchou hmotu, výrazně obdélný půdorys přízemního objektu, s možností vestavěného podkroví, symetrickou sedlovou střechou o sklonu přibližně 40-45°, s minimálními půdními nadezdívkami, respektive s okapovou hranou v úrovni stropu přízemí, s hřebenovou osou rovnoběžně s delší stranou půdorysu, při větším objemu stavby s členitějším půdorysem do „L“, „T“ či „U“)

Zásady pro vymezení ploch s rozdílným způsobem využití v rámci územního plánování:

- k vymezení rozvojových ploch a umisťování staveb přistupovat diferencovaně na základě PHKR a kategorizace sídel s důrazem na zachování nenarušených celků s dochovanou urbanistickou strukturou a lidovou architekturou
- nové rozvojové plochy a zastavitelná území vymežovat v přímé návaznosti na sídla (ve III. a IV. zóně CHKO), v případě, že sídlem prochází hranice CHKO, směřovat další rozvoj mimo CHKO
- při vymezení rozvojových ploch na okrajích sídel zachovat obraz venkovských sídel v krajině a integritu jejich okrajů (pozemky dostatečně velké na to, aby bylo možné realizovat prvky přechodové zeleně orientované vně sídla, případně samostatně vymezené plochy zeleně), nenavrhovat narušování tradičního rázu obcí výstavbou „satelitů“, zachovat urbanistický charakter, architektonické a estetické hodnoty
- při umisťování staveb v rozvolněné zástavbě využívat přednostně místa po zaniklých objektech za účelem zachování dosavadního charakteru a hustoty zástavby
- u jednotlivých staveb a souborů staveb ve volné krajině zachovat jejich původní charakter, omezit případné plošné zvětšení na nezbytné minimum nutné pro zachování funkce nebo pro zlepšení oproti dosavadnímu stavu, eliminovat srůstání sídel
- zachovávat dostatek veřejného prostoru a prostupnost sídla, zachovávat dostatečný podíl prvků a ploch zeleně v sídlech, veřejné prostory a významnou sídelní zeleň zanést do grafické části ÚP)
- při změnách a dostavbách liniových staveb využívat stávající koridory, minimalizovat terénní úpravy, šetřit mimolesní zeleň a provádět náhradní výsadbu
- u plošně, prostorově či významově důležitých lokalit zajistit v rámci ÚPD vytvoření a postup podle podrobnější dokumentace – regulačního plánu nebo alespoň územní studie se zpracováním principů hmotové, prostorové a architektonické regulace vč. způsobu dělení pozemků, uličních a stavebních čar, vymezení veřejného prostoru, stanovení etapizace apod.
- upřednostňovat využití stávajících vnitřních rezerv sídel (využití dosud nezastavěných ploch, změna dožilých areálů výrobních na plochy s jinou funkcí apod.), po jejich vyčerpání přirozené doplnění zástavby bez neorganického zakládání nových, od současného sídla vybíhajících či zcela odtržených lokalit
- předcházet vzniku pozemků nerespektujících urbanistickou strukturu sídla, zejména v případě větších pozemků
- při navrhování územně plánovacích změn zachovat charakter a nezastavitelnost volné krajiny
- rozvoj obcí řešit s minimalizací dopadu na hodnotné krajinné, přírodní a kulturně-historicky cenné partie CHKO (např. Hradiště, Březinka u Hošťálovic, Horní Sokolovec, Lhůta, Spálava, Tarabka, Zubří, Žlebská Lhotka, Žlebské Chvalovice, Modletín, Práčov, Petrkov I-III., Přemilov, Hudeč, Možděnice, Horní a Dolní Počátky, Práčov, Libická Lhotka, Chloumek, Nehodovka, Javorné). Zachovat původní historická jádra sídel vč. doprovodné zeleně
- zastavitelné plochy vymežovat mimo příkré svahy tak, aby nebyl ohrožen dochovaný krajinný ráz místa
- minimalizovat zpevněné plochy, nenavrhovat zřizování velkokapacitních parkovišť, spojitých parkovacích ploch velkého rozsahu. Minimalizovat navážky, masivní odkopy, opěrné zdi

- ve volné krajině nenavrhovat a neprovádět umisťování trvalých staveb, v závislosti na kvalitě území stavby pro zemědělské, lesnické příp. další obhospodařování pozemků v nezbytných případech řešit jako stavby dočasné
- neumisťovat ve volné krajině a na okraje sídel velkoplošné reklamy
- při rekonstrukci stávajících negativních krajinných dominant (např. zemědělské areály Maleč, Slavíkov, Bezděkov, Chloumek, České Lhotice, Licoměřice, Horní Bradlo, opuštěné učiliště Štěpánov, čistírna uranových důlních vod Lipovec Březinka) snižovat vhodnými opatřeními (např. výsadbou prvků zeleně, realizací zemních valů a volbou nekонтрастní barevnosti) jejich negativní účinek na krajinný ráz, případně usilovat o jejich odstranění (např. vysílač na Spálavě)

Plochy pro bydlení

- v urbanisticky cenných územích umisťovat plochy pro bydlení tak, aby nedocházelo ke změnám urbanistické struktury, zejména zahušťování zástavby na úkor zahrad a sadů
- stavby pro bydlení situovat do stávajících obcí v rámci jejich historického půdorysu a v těsné návaznosti na něj, s přednostním využitím proluk a území vhodných k přestavbě (např. opuštěné průmyslové a zemědělské areály)
- zachovat charakter rozvolněných zástaveb a samot, nenavrhovat jejich dostavby a zahušťování
- upřednostňovat velikost parcel 1000 m² a větší dle struktury sídla
- u větších či exponovaných ploch zajistit urbanistickou studii se způsobem dělení pozemků a s konkrétními urbanistickými limity, ve zvláště významných územích pak regulační plány
- v souladu s měřítkem územního plánu zapracovat do ÚPD základní limity výstavby, zejména stanovovat urbanistické a architektonické požadavky na využívání území a prostorové uspořádání území (umístění a uspořádání staveb a veřejných prostranství), stanovovat pořadí změn v území (etapizace), stanovovat minimální výměru parcel, maximální podlažnost, výšku regulovat skrze obecný princip zachování výškové hladiny zástavby, stanovovat maximální zastavěnost plochy, maximální počet objektů regulovat skrze minimální výměru parcel, zachovávat dosavadní charakter zástavby i v dalších architektonických parametrech, např. typu střechy apod. U větších rozvojových ploch zřídit také veřejná prostranství v souladu s urbanistickým charakterem sídla
- v plochách pro bydlení v ÚP nenavrhovat výstavbu objektů pro individuální rekreaci zejména formou chat, zahrádkářských kolonií

Plochy pro rekreaci hromadnou a individuální

- nové plochy vymezovat mimo volnou krajinu, v sídlech a na jejich okrajích pouze za předpokladu, že velikost, urbanistické a architektonické řešení budou odpovídat charakteru sídla a jeho zástavby
- u stávajících areálů nezhoršovat pohledové uplatnění staveb v krajinném rámci / obraze, nezvyšovat výškovou hladinu stávající zástavby, zásadně nezvyšovat půdorysnou plochu, rámcově zachovat objem stávajících staveb
- v zastavěném území a na již dříve vymezených zastavitelných plochách nezahušťovat stávající zástavbu novými objekty (nezahušťovat zástavbu prostřednictvím dělení pozemků tam, kde stávající ÚPD neřeší intenzitu podrobně)

Plochy pro občanskou vybavenost

- v závislosti na kvalitě sídla zachovávat výškovou hladinu zástavby a obvyklé objemové parametry, rámcově řešit umístění stavby v terénu
- zachovávat takový podíl zastavěnosti pozemku, aby byl ponechán prostor pro výsadbu prvků kompoziční a veřejné zeleně

Volná krajina

- umístování trvalých i dočasných staveb, i výrobků s funkcí stavby (mobilheimy, stavební buňky, lodní kontejnery, maringotky) směřovat mimo volnou krajinu (výjimkou mohou být dočasné zemědělské účelové stavby sloužící zcela jednoznačně pouze pro potřeby zemědělské prvovýroby)

Plochy pro zemědělské stavby, průmysl, skladování

- vymezovat v návaznosti na stávající areály
- v závislosti na kvalitě sídla zachovávat výškovou hladinu zástavby a obvyklé objemové parametry, rámcově řešit umístění stavby v terénu
- nové zemědělské stavby (např. kravíny, silážní žlaby, sila) umísťovat do stávajících areálů za předpokladu nesnížení hodnot krajinného rázu. V případě rozšíření stávajících ploch podmínit vymezením ploch pro krycí a izolační zeleň v pohledově exponovaných partiích areálů
- stavby vhodně zapojovat do krajinného rámce pomocí kompenzačních opatření, jako jsou např. výsadba prvků zeleně, zemní krycí valy, vhodné barevné řešení plášťů pro minimalizaci působení stavby v obrazu krajiny
- polní hnojiště umísťovat do volné krajiny jen výjimečně za předpokladu, že negativně neovlivní krajinný ráz a betonové stěny budou kryty z vnější strany zemními valy s výsadbou
- zachovávat vhodný podíl zastavěnosti pozemku
- eliminovat vznik světelného smogu a rozsah zpevněných ploch s ohledem na vsakování
- umístování zemědělských účelových staveb ve volné krajině sloužící pouze pro potřeby zemědělské prvovýroby (nikoliv např. skladování nářadí i strojů, zřizování obytných místností), velikostí a charakterem podřídit deklarovanému využití, výměře a charakteru pozemku a budovat jako dočasné

2.2.3 Doprava

Silniční doprava má ze všech druhů dopravy největší vliv na přírodu a krajinu CHKO. V rámci ní je to pak zejména silnice I/37, která tvoří hranici CHKO na východě v délce 17 km, v úseku 5 km území protíná. Významné jsou dále silnice II/337 (Nasavrky-Seč-Třemošnice) a II/343 (Sv. Mikuláš-Trhová Kamenice-Seč), které procházejí centrálními částmi CHKO. Uvedené komunikace a provoz na nich představují migrační bariéry, k dalším záporným vlivům patří hluk, prašnost, otřesy a odpadky.

Železniční tratě tvoří v krátkých úsecích hranici CHKO a provoz na nich nepředstavuje problém, stejně jako u ostatních druhů dopravy.

Navrhované zásady:

- rekonstrukce a modernizace silnice I/37 plánovat bez negativních dopadů na krajinný ráz, na významné přírodní hodnoty a na migrační prostupnost
- opravy komunikací provádět v rozsahu, který negativně neovlivní vzhled krajiny a umožní zachování jejích typických znaků, ke kterým patří i vzrostlá stromořadí
- zeleň podél komunikací odstraňovat pouze v nezbytných případech z důvodu zajištění provozní bezpečnosti a při realizaci náhradní výsadby
- odvodnění komunikací řešit přednostně způsobem vedoucím k udržení vody v krajině, např. zasakováním do terénu
- při novostavbách i rekonstrukcích a opravách dopravních staveb preferovat dřevoocelová svodidla
- stavby nových silnic či železnic směřovat výhradně do území bez významné přírodní hodnoty a se zohledněním dopadů na krajinný ráz a za současného vytváření kompenzačních opatření
- opravy, rekonstrukce nebo případné nové stavby komunikací včetně mostů a propustků provádět tak, aby umožňovaly migrace organismů a minimalizovaly hluk a otřesy

- inertní posypový materiál odstraňovat z vozovek bezprostředně po skončení zimního období
- při údržbě komunikací důsledně odstraňovat odpadky i z jejich ochranného pásma
- budování účelových komunikací a cyklostezek plánovat se zohledněním zájmů ochrany přírody; preferovat propustné povrchy, komunikace doplňovat výsadbou dřevin

2.2.4 Energetika a sítě

Území CHKO Železné hory protíná jedno vedení ZVN a jedno vedení VVN. Obě mají zásadní negativní vliv na krajinný ráz. Četná jsou i nadzemní vedení vysokého a nízkého napětí. V nové zástavbě a při rekonstrukcích sídel je elektrická energie rozváděna především podzemními kabely. Výjimečně je rekonstrukce původního vedení prováděna nadzemním vedením, a to převážně izolovanými vodiči AES na pevnějších betonových podpěrách.

Telekomunikační vedení a plynovody, vzhledem k jejich vedení pod zemí, nepředstavují problém z hlediska krajinného rázu, může však docházet ke střetům s ochranou přírodních biotopů nebo k zásahům do biotopů zvláště chráněných rostlin a živočichů.

Navrhované zásady:

- vedení elektrické energie umisťovat prioritně do podzemních kabelů, rekonstrukce a nová nadzemní vedení elektrické energie a telekomunikací budovat tak, aby neměla negativní dopad na hodnoty krajinného rázu, v případě nadzemních vedení volit typ a umístění sloupů a vodičů s ohledem na krajinný ráz
- nové prvky liniové energetické infrastruktury (vedení elektrické energie, plynu a telekomunikací) umisťovat prioritně mimo MZCHÚ a dále mimo cenné přírodní biotopy, kvalitní prvky vzrostlé zeleně a krajinářsky cenná území, maximálně využívat již zastavěných částí území, vedení podél komunikací apod.
- při nutnosti vést infrastrukturu v cenných územích minimalizovat zásah do nich, volit při stavbě šetrné technologie a důsledně provádět ochranu stromů před poškozením; při překračování vodotečí upřednostňovat technologii podvrtů, případně poškozená koryta a břehy uvést do původního nebo přírodě blízkého stavu
- využívat nejnovější poznatky pro prevenci úrazu ptáků elektrickým proudem na prvcích elektrického vedení, v místech se zvýšenou pravděpodobností nárazů ptáků do elektrického vedení instalovat prvky omezující tato rizika
- neplánovat stavbu nových zdrojů elektrické energie, které by výrazně negativně ovlivnily přírodní a krajinářské hodnoty území (např. větrné, solární elektrárny mimo střechy domů, bioplynové stanice, vodní elektrárny)

2.2.5 Těžba nerostných surovin a rašeliny

Na území CHKO Železné hory leží celkem 14 registrovaných ložisek nerostných surovin. Bylo zde zřízeno 5 dobývacích prostorů a 5 chráněných ložiskových území. V současné době se povrchově těží ložisko Ctětín (kámen – granodiorit) a ložisko Sloupno-Slavíkov (kámen – diorit, amfibolit).

Navrhované zásady

- neotvírat nové těžební objekty nerostných surovin
- neprovádět průzkumy nových ložisek nerostných surovin (vzhledem k návaznosti na další vyvolané zásahy do přírodního prostředí – vrty, vedení potrubí, stavby objektů, komunikací apod.)
- po ukončení provozu povrchových těžeben provádět „přírodě blízkou rekultivaci“ vedoucí ke zvýšení diverzity krajiny a k vytváření biotopů vhodných pro přežívání významných druhů rostlin a živočichů, s využitím přirozené sukcese

2.2.6 Rekreační, cestovní ruch, sport

Území CHKO Železné hory je cílem především domácího cestovního ruchu. Převažující formou jsou jednodenní a víkendové rekreační aktivity. Nižší nadmořská výška a charakter území podmiňují sezónnost rekreačního využívání krajiny s vrcholem v době prázdnin a postupným útlumem během podzimu. Intenzita rekreačních aktivit v zimě je zásadně ovlivněna průběhem počasí v jednotlivých letech, resp. výškou sněhové pokrývky pro běžkové lyžování.

Navrhované zásady:

- konzultovat záměry na budování návštěvnické infrastruktury z hlediska vhodnosti umístění s AOPK ČR, vybavovat území CHKO vhodnou infrastrukturou pro usměrnění návštěvníků a zajišťovat její funkčnost
- konzultovat záměry na vytváření a provoz informačních center s AOPK ČR, spolupracovat na propagaci ochrany přírody a krajiny
- přispět ke snížení koncentrace návštěvníků v přetížených lokalitách, zejména v PR Oheb, PR Údolí Doubravy, NPR Lichnice a PR Strádovské Peklo směrováním návštěvníků do dalších částí CHKO
- konzultovat s AOPK ČR vydávání naučných a propagačních materiálů a účelových map k podpoře a zároveň usměrnění turistického ruchu v souladu se zájmy ochrany přírody

Pobytová rekreace

- nezvětšovat stávající rozsah chatových osad a autokempů, potřebu nových objektů řešit přednostně přestavbou stávajících
- při rekonstrukcích rekreačních objektů dodržovat regulativy pro výstavbu v CHKO
- nová místa pro letní tábory konzultovat s AOPK ČR, navrhnout je v místech bez významnějších střetů s ochranou přírody a krajiny
- zřizování tzv. nocovišť (míst na jedno přespání s hygienickým zázemím) navrhnout na vhodných místech ve spolupráci s AOPK ČR a obcemi

Pěší turistika

- udržovat značenou síť stávajících cest, nové konzultovat s AOPK ČR a vyznačovat tak, aby byly vyloučeny střety se zájmy ochrany přírody a krajiny, zejm. nevést nové značené stezky v maloplošných zvláště chráněných územích a I. zónách, na vrcholy skal, do území se zvláště chráněnými druhy živočichů citlivými na rušení apod.
- udržovat funkčnost stávající infrastruktury pro usměrnění pohybu turistů a pro jejich informování o fenoménech ochrany přírody a krajiny

Cykloturistika, cyklistika

- nové cyklotrasy vyznačovat tak, aby byly vyloučeny střety se zájmy ochrany přírody a krajiny, zejména je prioritně vést mimo maloplošná zvláště chráněná území a I. zónu CHKO, mimo území se zvláště chráněnými druhy živočichů citlivými na rušení, mimo nebezpečné cesty a pěšiny náchylné k erozi, či mimo cesty již vyznačené pro pěší turistiku s nedostatečnou šířkou
- udržovat značenou síť stávajících cyklotras
- cyklistické závody směřovat na zpevněné či nebezpečné cesty (po kterých se běžně pohybuje lesnická a zemědělská technika, nejlépe již značené cyklotrasy), provádět úklid trati bezprostředně po závodech

Automobilismus a ostatní motorismus

- motoristické akce směřovat mimo CHKO, lokální akce organizovat výjimečně, pouze na silnicích a místních komunikacích a v místech, kde nejsou žádné střety se zájmy ochrany přírody

- vymezovat záchytná parkoviště jako nástupní místa pro pěší a cyklovýlety na vhodných místech bez konfliktu s ochranou přírody a krajiny, umístění konzultovat s AOPK ČR

Vodní sporty

- windsurfing, paddleboarding, šlapadla apod. provozovat jen na plochách, kde tím nemohou být ohrožovány zájmy ochrany přírody (Sečská přehradní nádrž)
- vyhýbat se používání motorových člunů na vodních plochách z důvodů negativních vlivů (hluk, nebezpečí znečišťování vody, vjíždění do litorálních porostů a jejich poškozování)

Horolezectví

- horolezectví na skalních útvarech v MZCHÚ provozovat v rozsahu dle zřizovacích výnosů a platných plánů péče o ně
- respektovat terénní značení o hnízdění zvláště chráněných druhů ptáků na skalních útvarech a v případě zahnízdění do konce hnízdního období horolezeckou činnost neprovádět, zjištěná obsazená hnízda v blízkosti lezeckých cest bezodkladně hlásit AOPK ČR

Zimní sporty a rekreace

- nenavrhovat rozšiřování stávajícího množství a rozsahu sjezdových areálů a zajistit jejich co nejlepší zakomponování do krajiny dle zásad ochrany krajinného rázu
- udržované běžecké trasy směřovat přednostně na lesní a polní cesty, případně na ornou půdu či druhově chudé kulturní louky a pastviny

Létání s drony

- při létání s drony respektovat potřeby ochrany přírody zejména v MZCHÚ a v blízkosti obsazených ptačích hnízd, o místech kolizních s ochranou zvláště chráněných druhů živočichů citlivých na rušení se informovat u AOPK ČR

3. Návrhy rámcových opatření prováděných orgánem ochrany přírody

3.1. Péče o předměty ochrany

3.1.1 Krajinný ráz

Dlouhodobý cíl:

Zachování typický ráz krajiny Železných hor, hospodářské využívání krajiny umožňující zachování, případně posílení pestré krajinné mozaiky a přírodních, kulturně historických a estetických hodnot krajiny. Obnovení hodnot krajiny v místech s největším narušením z minulosti.

Cíle na období platnosti plánu péče

- zachovaná volná krajina bez zástavby a objektů plnících funkce staveb; v místech s dochovanými přírodními prvky zachování současného stavu
- udržení architektonicko – urbanistický charakter sídel a jejich hodnotných částí včetně vhodného zapojení jejich okrajů do krajinného rámce, přednostně v sídlech Hradiště, Březinka u Hošťálovic, Horní Sokolovec, Lhůta, Spálava, Tarabka, Zubří, Žlebská Lhotka, Žlebské Chvalovice, Modletín, Práčov, Petrkov I-III., Přemilov, Hudeč, Možděnice, Horní a Dolní Počátky, Práčov, Libická Lhotka, Chloumek, Nehodovka, Javorné. V místech rozvolněné zástavby a samot zachování charakteru jejich
- zachovaná charakteristická struktura pozemků mimo souvislou zástavbu sídel vycházející z historického vývoje území, členěné pozemky v tradičním lánovém uspořádání (plužina), včetně kamenic a snosů, nenarušené přírodní partie, horizonty, vrcholy, přírodní a kulturní dominanty výstavbou zejména technických dominant a prvků; (Spálava, Dlouhá mez, železnohorský hřbet)
- revitalizované zemědělské areály a technická infrastruktura vhodně doplněná prvky zeleně (ve Slavíkově, Chlumku, Vyhnašovic, na Vedralce) revitalizované toky, které byly v minulosti technicky upravené (zejm. dolní tok Cerhovky aj.), zachovaná cestní síť v historické stopě, silniční síť v současném rozsahu a krajina bez světelného znečištění

Rámcová opatření

- prosazovat zásady ochrany krajinného rázu do dokumentů územního rozvoje, zejména územních plánů obcí, ale i do jednotlivých stavebních projektů v rámci územního, stavebního a kolaudačního řízení, úzce při tom spolupracovat se stavebními úřady
- chránit krajinářsky cenné lokality, zejména ty s rozvolněnou zástavbou (např. Petrkov, Kubíkovy Duby, Malá Sřítež, Přemilov) před poškozením jejich charakteru novou zástavbou
- u obcí, kterými prochází hranice CHKO, směřovat další plošný rozvoj přednostně mimo chráněné území
- prosazovat zpracování územních plánů obcí, které ho dosud nemají (např. Slavíkov, Čečkovice, Libice nad Doubravou), do doby zpracování ÚPD usměrňovat rozvoj obce jen do současně vymezeného zastavěného území (v rámci něho se pak řídit doporučením dle PHKR CHKO ŽH), případně podmínit rozvoj urbanistickou studií dílčího území, na jejímž zadání a schvalování bude Agentura participovat. U výstavby v rámci nediferencovaného zastavěného území sídel bez ÚPD a v území na ně navazujícím postupovat s ohledem na ochranu hodnot sídla (veřejný prostor, sídelní zeleň, urbanistická struktura, zachování hodnot krajinného rázu)
- zalesnění zemědělských půd podporovat jen v převážně zemědělských částech krajiny CHKO jako náhradu v minulosti odstraněné zeleně s použitím stanovištně původních druhů dřevin

- chránit bezlesé enklávy uvnitř lesních komplexů a esteticky hodnotné lokality, např. bývalé kamenice před zalesněním, které by vedlo k jejich zániku
- aktualizovat a publikovat informační brožuru pro projektanty a stavebníky jako osvětový a preventivní nástroj ochrany krajinného rázu (rámcové zásady pro ochranu krajinného rázu a výstavbu na území CHKO)
- spolupracovat s obcemi na udržení a obnově rozsahu a pestrosti mimolesní zeleně, navrhovat a podporovat obnovu a výsadbu liniové zeleně (stromořadí, alejí a pásů stromů i keřů) podél toků a komunikací např. u Kocourova, Hodonína, Seče

Indikátory plnění cílů

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
počet míst krajinného rázu, kde byl kvantitativně a kvalitativně negativně změněn charakter krajinné mozaiky	0	zachování
nové plochy se zástavbou mimo zastavěné a zastavitelné území (dle územních plánů), které neslouží výhradně zemědělským účelům	0	zachování stavu
počet nových velkokapacitních staveb mimo IV. zónu	0	zachování stavu
počet nových negativních dominant	0	zachování stavu
počet stávajících negativních dominant s realizovanými zásahy ke snížení jejich dopadu na krajinný ráz	1-2	zlepšení stavu
vymezení nových zastavitelných ploch před vyčerpáním stávajících kapacit alespoň ze 75%	0	zachování stavu
vypracované urbanistické studie, regulační plány, územní plány s prvky regulačního plánu	5	zlepšení stavu

3.1.2 Přírodní funkce krajiny

3.1.2.1 Ekologická stabilita

Dlouhodobý cíl:

- dostatečný prostor pro existenci cenóz organismů typických pro CHKO a cílových druhů (viz Předměty ochrany, kap. 3.1.3.1a a 3.1.3.2.)
- přítomnost dostatečně velkých spojitých bloků přírodních a přírodě blízkých stanovišť, jež splňují nároky cílových druhů, druhů zvláště chráněných a regionálně významných a umožňují jejich migraci
- krajina s pestrá krajinnou mozaikou různých druhů pozemků a se zastoupením přírodních a přírodě blízkých společenstev na minimálně 25% plochy

- plně funkční územní systém ekologické stability (vymezený v územních plánech obcí a doplněný o interakčních prvky v krajině)

Cíle na období platnosti plánu péče

- zvýšený podíl přírodních a přírodě blízkých stanovišť v I. a II. zóně
- zvýšená rozloha funkčních ÚSES v souladu s platnou plánovací dokumentací a zlepšená konektivita bloků přírodních a přírodě blízkých stanovišť
- zachovaná rozloha nejvýznamnějších společenstev (viz kapitola 3.1.3.1, ekosystémy E4, E5, E7, E8, E9)

Rámcová opatření

- podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření v lesích, zvýšení podílu autochtonních druhů dřevin v lesních porostech
- podporovat zvýšení podílu trvalých travních porostů na úkor orné půdy a zmenšení průměrné velikosti půdních bloků
- iniciovat eliminaci faktorů způsobujících eutrofizaci, větrnou a vodní erozi
- zajištění odpovídajícího hospodaření na přírodě blízkých společenstvech sekundárního bezlesí
- podporovat provádění opatření na obnovu vodního režimu v krajině (např. eliminace funkčnosti plošného odvodnění, revitalizace toků, zasakovací pásy apod.)
- eliminace nepůvodních a expanzivních druhů
- vytvořit jednotný a aktuální plán lokálního a regionálního ÚSES pro celé území CHKO, který bude navazovat na vymezení ÚSES v sousedních katastrálních územích mimo CHKO, a který bude revidovat vymezení a koordinovat různé dokumentace a podklady řešící ÚSES a zajistí propojenost a návaznost skladebných částí ÚSES;
- dosáhnout zapracování plánů lokálního a regionálního ÚSES do územních plánů obcí
- podporovat realizaci ÚSES a interakčních prvků v krajině

Indikátory plnění cílů

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Počet obcí s plně realizovanou sítí ÚSES	min. 5	zlepšení
Zvýšené zastoupení přírodních a přírodě blízkých společenstev	o 50 ha	zlepšení
Délka nově vytvořených liniových interakčních prvků (aleje a stromořadí, polní cesty, meze)	10 km	zlepšení

3.1.2.2 Přirozená retenční schopnost

Dlouhodobý cíl:

- krajina s vysokou schopností přirozené retence, stabilní při projevech klimatických výkyvů, odolávající projevům sucha a povodní
- vysoké zastoupení mokřadů a drobných vodních ploch propojených do funkčního celku
- obnovený vodní režim na zemědělské a lesní půdě, obnovený přirozený charakter toků v co největším rozsahu
- zlepšená infiltrace srážkové vody v sídlech

Cíle na období platnosti plánu péče

- zvětšení délky přirozených vodních toků (renaturace a revitalizace upravených vodotečí – prodloužení trasy, obnovení členitosti, migrační prostupnosti, přirozené stability koryta

apod.) a zvětšení plochy přirozených niv (posílení infiltrace, zvětšení zásoby nivní podzemní vody, obnovení přirozeného povodňování nivy a tlumení průběhu velkých vod rozlivem v nivě apod.)

- navýšení počtu tůní na vhodných lokalitách, především v místech, kde lze očekávat i zvýšení biodiverzity
- rozdělení velkých půdních bloků
- ochrana orné půdy proti erozi, obnova remízů, mezí apod.
- zvýšení plochy mokřadů

Rámcová opatření

- podpora renaturací upravených vodních toků, kde je potenciál k renaturaci, a podpora revitalizací upravených vodotečí bez potenciálu k samovolné renaturaci. Zajištění zapracování návrhů revitalizací do plánů oblastí povodí, územních plánů a komplexních pozemkových úprav
- prosazovat v rámci územního plánování požadavky na podporu přirozené retence (např. zohledněním ve vztahu k míře zastavění pozemku) a podporovat vytváření ploch pro přirozené zasakování vody do půdy
- chránit prameniště, podporovat tvorbu a obnovu mokřadů, tůní a dalších vodních ploch na vhodných místech
- uplatňovat požadavky na rozčlenění rozsáhlých půdních bloků
- podporovat protierozní opatření
- podporovat dožívání melioračních odvodňovacích zařízení a eliminaci jejich funkce na zemědělských půdách a v lesích
- prosazovat a podporovat pěstování plodin zlepšujících retenční schopnost zemědělských pozemků a druhovou skladbu lesů vedoucí k lepší přirozené retenční schopnosti lesů, zejména v I. a II. zóně CHKO a v nivách vodních toků
- prosazovat pro vodu propustné povrchy účelových komunikací, u novostaveb účelových komunikací prosazovat omezení odvodňovacích prvků a technické parametry komunikací na nezbytné minimum, při rekonstrukcích účelových komunikací prosazovat technická řešení odvodnění omezující soustředěný odtok a zajišťující infiltraci vody v místě, způsobem nepoškozujícím vlastní stavby

Indikátory plnění cílů

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Vodní plochy	362 ha	zachování)
Nové vodní plochy	10 ha	zlepšení (zvětšení rozlohy)
Plocha mokřadů	1000 ha	zachování
Délka vodních toků	464,3 km	zachování
Délka revitalizovaných toků	1 km	zlepšení
Průměrná velikost dílu půdního bloku	4,0 ha (současná rozloha 4,9 ha)	zlepšení (zmenšení rozlohy)
Zvětšení plochy trvalých travních porostů	220 ha	zlepšení (zvětšení rozlohy)

3.1.2.3 Migrační prostupnost

Dlouhodobý cíl:

Migračně prostupná krajina všem skupinám živočichů, od bezobratlých po velké savce, umožňující dlouhodobou existenci a komunikaci místních populací i pohyb druhů, které územím CHKO jen migrují.

Cíle na dobu platnosti plánu péče:

- zprůchodnění/zrušení stupně na Doubravě pod chatou Doubravka
- zprůchodnění jezu na Doubravě u Horního mlýna, na Chrudimce u Dolní pily v Dolním Bradle, na Chrudimce v Travné
- odstranění starých poškozených nefunkčních jezů (betonové konstrukce, kovové prvky apod.) na Chrudimce a Doubravě
- zachování biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců bez zástavby narušující jeho funkci
- vytvoření sítě tůní umožňující migraci obojživelníků a jiných organismů vázaných na menší stojaté vody a mokřady
- zamezení kolizím obojživelníků s dopravou v úseku silnice II/343 u Trhové Kamenice (monitoring, vyhodnocení, návrh zabezpečení a jeho realizace)
- návrh a iniciace zabezpečení průchodnosti křížení silnice I/37 s Libáňským potokem pro středně velké savce, případně i velké savce
- identifikace nových kolizních míst živočichů s dopravou

Rámcová opatření:

- iniciovat, podporovat a provádět odstraňování migračních bariér na vodních tocích přednostně v místech s výskytem či potenciálem výskytu významných druhů ryb a vodních bezobratlých (přednostně na řece Chrudimce, Doubravě a jejich přítoků)
- iniciovat zlepšení poproudové ochrany vodních živočichů na technologiích MVE (mechanické zábrany či odpuzovače) a prosazovat zprůchodnění vzdouvacích objektů
- zamezovat další fragmentaci krajiny v rámci správní činnosti, především již při tvorbě územních plánů (např. poskytováním jevu 36B do ÚAP, a ochranou biotopu vybraných druhů velkých savců před stavebními záměry a oplocením omezujícím jeho funkčnost)
- snížit mortalitu ptáků při migraci prosazováním prosklených či reflexních ploch patřičně zajištěných proti zraňování ptáků, osvětou veřejnosti usilovat o snižování počtu takovýchto ploch v krajině
- podporovat a provádět vysazování prvků mimolesní zeleně (liniové, skupinové, solitéry), především na orné půdě a v okolí cest – aleje, remízky (ideálně v kombinaci s protierozními opatřeními, např. meze a průlehy osázené místně a stanovištně vhodnými stromy a keři) viz kap. 2.1.2
- navrhovat a spolupracovat se zemědělskými subjekty při výběru vhodných agro-envi titulů k udržení a podpoře propojenosti populací živočichů v zemědělské krajině (biopásy, ochrana modrásků apod.) viz kap. 2.1.2
- při veškerých zásazích do vodních toků (odstraňování sedimentů, protipovodňové úpravy koryt apod.) vyžadovat zachování migrační prostupnosti pro vodní organismy
- podporovat a provádět budování drobných vodních ploch přírodě blízkých parametrů na vhodných místech a rovnoměrně rozmístěných v krajině vzhledem ke stávajícím vodním plochám a výskytu ohrožených druhů obojživelníků (propojování izolovaných populací)
- v rámci stavebních záměrů (nových a při rekonstrukcích) týkajících se dopravní infrastruktury dbát na bezpečnou průchodnost pro živočichy (vhodně dimenzované propustky, navádění, vhodné ozelenění a šíře nadchodů, příp. ekodukty apod.)
- monitorovat mortalitu živočichů na komunikacích, identifikovat kritická místa, navrhnout a realizovat jejich zabezpečení viz kap. 3.4

- identifikovat kritická místa mortality ptáků při migraci na elektrických vedeních a prosklených plochách, navrhnout a iniciovat příp. realizovat jejich zabezpečení viz kap. 3.4
- při rekonstrukcích či výstavbě nových linek elektrického vedení, požadovat aktuálně nejefektivnější způsoby ochrany ptáků před kolizemi či výboji el. vedení
- spolupracovat v rámci AOPK ČR při monitoringu úseku silnice u Trhové Kamenice II/343 (ryb. Velká Kamenice) během migrace obojživelníků, dle výsledků podniknout kroky k zamezení nadměrných úhynů (transfery obojživelníků, dočasné zábrany apod.)
- monitorovat úseky silnic, kde dochází k úhynům obojživelníků při tahu, dle výsledků monitoringu rozhodnout o vhodných opatřeních (transfery obojživelníků, dočasné zábrany apod.) viz kap. 3.4

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
počet nově zprůchodněných migračních překážek na vodních tocích pro ryby a další vodní organismy	min. 3	zlepšení
počet nově vytvořených tůní či vodních ploch přírodního charakteru	min. 10 ks	zlepšení
plocha nové zástavby ve vymezených biotopech vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců (narušující migraci)	0 ha	zachování
počet lokalit s nově zajištěnou migrační průchodností pro obojživelníky	min. 1	zlepšení

3.1.3 Přírodní hodnoty oblasti

3.1.3.1 Ekosystémy

E₁ - Podmáčené a lužní olšiny

Dlouhodobý cíl:

Zachování a postupná obnova ekosystémů v příznivém stavu a rozloze, což obnáší především stabilní vodní režim, kdy v případě podmáčených stanovišť a pramenišť hladina spodní vody nezaklesává pod cca 10 cm pod úroveň terénu v průběhu roku. V lužních porostech je optimální pravidelné přeplavování. Stromové, keřové a bylinné patro je tvořeno druhy typickými pro tento typ společenstev. Přítomny jsou vitální společenstva živočichů vázaná na odumírající a mrtvé dřevo a doupné stromy, tůně, slepá ramena. Stromové patro je přirozeně tloušťkově a vertikálně rozrůzněné, přítomny jsou stárnoucí, doupné stromy s nízkou vitalitou a mrtvé dřevo. Společenstva podmáčených olšin nejsou eutrofizovaná, u lužních olšin je příměs nitrofytů přípustná. Cílová rozloha ekosystému v CHKO je kolem 650 ha. Nárůst plochy ekosystému na úkor přírodě blízkých společenstev sekundárního bezlesí (viz ekosystémy E6, E7, E10) ať už zalesňováním, nebo spontánní sukcesí je nežádoucí, prioritou je v kontextu CHKO vždy zachování bezlesých ekosystémů v kvalitě popsané níže v textu.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování ekosystému na stávajících lokalitách v současné rozloze
- obnova vodního režimu a vytvoření podmínek pro rozvoj předmětu ochrany (tedy obnova ekosystému na nových plochách)

- postupné naplňování limitů zastoupení stárnoucích stromů, doupných stromů a mrtvého dřeva ve stávajících porostech (limity jsou stanoveny v rámcových směrnících péče o les a v rámcových opatřeních pro ekosystém)
- zachování populací významných druhů rostlin a živočichů vázaných na ekosystém

Rámcová opatření pro ekosystém:

- chránit přirozený vodní režim lokalit před narušením (např. před technickými zásahy do přírodě blízkých koryt vodních toků, přirozených pramenišť a mokřadů)
- obnovit vodní režim na narušených lokalitách (rušení melioračních zařízení a obnova přírodě blízkých koryt vodních toků)
- chránit před zaváděním a obnovou porostů nepůvodních dřevin např. rodu *Populus*
- podporovat přirozenou obnovu porostů
- prosazovat ponechávání mrtvého a odumírajícího dřeva a doupných stromů v porostech v limitech stanovených v rámcových směrnících péče o les a v kap. 2.1.1
- podporovat snížení eutrofizace toků při zemědělském hospodaření (zatravnění orné půdy v nivách, protierozní opatření apod.)
- monitorovat a včas omezovat šíření invazních druhů (zejm. netýkavky žláznaté)
- v případě negativního působení spárkaté zvěře (zejm. divokých prasat) prosazovat a podporovat patřičnou redukci stavů

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	645 ha	zachování
plocha obnoveného ekosystému na nových plochách	2 ha	zlepšení
počet populací oměje pestrého (min. 50 ks)	2	zachování
počet populací česneku medvědího (min. 1000 ks)	2	zachování
počet populací bledule jarní (s počtem min. 1000 ks)	2	zachování
počet populací bledule jarní (s počtem 100-1000 ks)	5	zachování

E2 - Dubohabřiny, acidofilní doubravy

Dlouhodobý cíl:

Zachování a postupná obnova ekosystému v příznivém stavu. Přírodě blízké porosty s převahou autochtonních dřevin ve stromovém patře. Především u dubohabřin výškově a tloušťkově diferencované patro. Bylinné patro s hájovými druhy (dubohabřiny), resp. acidofyty (acidofilní doubravy), bez buřeně (ostružiníky, ostřice třeslicovitá, třtina křovištní), nitrofytů a invazních druhů (především netýkavka malokvětá). V porostech jsou v dostatečném množství přítomny stárnoucí, doupné stromy a mrtvé dřevo a na ně vázané populace živočichů. Cílová rozloha ekosystému v CHKO je minimálně 800 ha.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zvýšení rozlohy ekosystému
- alespoň 100 ha ekosystému s přírodě blízkým složením stromového patra
- alespoň 20 ha dubohabřin s výškově a tloušťkově strukturovaným stromovým patrem a s dostatečným objemem stárnoucího a mrtvého dřeva (diferencovaně dle stanoviště a zóny CHKO v souladu s Metodickým pokynem MŽP, min. 25 m³/ha - limity při obnově porostů a nahodilé těžbě jsou stanoveny v rámcových směrnících péče o les a v kap. 2.1.1)

- zapojené bylinné patro s dominantními hájovými druhy alespoň na 20 % rozlohy dubohabřin
- ekosystém s dominantní (přes 50 % pokryvnosti) buření, nitrofilními a invazními druhy v bylinném patře max. na ploše 20 ha

Rámcová opatření pro ekosystém:

- podporovat přirozenou obnovu a zalesňování stanoviště odpovídajícími dřevinami (včetně lokalit, kde se v současnosti cílové ekosystémy nenacházejí - např. umělé obnovy ve 2. LVS po smrkových kulturách)
- prosazovat hospodářské postupy, které minimalizují rizika šíření buřeně, invazních a expanzivních druhů (používání předstunutých obnovních prvků, podrostní hospodaření, rozumné nastavení velikosti obnovních prvků, šetření podúrovňových etází, ponechávání výstavků apod.)
- prosazovat ponechávání mrtvého a odumírajícího dřeva a doupných stromů v porostech v limitech stanovených v rámcových směrnících péče o les a v kap. 2.1.1
- monitorovat a včas omezovat šíření invazních druhů
- v případě negativního působení spárkaté zvěře prosazovat a podporovat patřičnou redukci stavů

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	306 ha	zachování
rozloha obnoveného ekosystému na nových plochách	30 ha	zlepšení
počet populací páchníka hnědého	4	zachování

E3 - Suťové lesy, acidofilní a květnaté bučiny

Dlouhodobý cíl:

Zachování a postupná obnova ekosystémů v příznivém stavu. Přírodě blízké porosty s převahou autochtonních dřevin s výškově a tloušťkově diferencovaným stromovým patrem. Bylinné patro s hájovými druhy (květnaté bučiny, suťové lesy), resp. acidofyty (acidofilní bučiny, zde může bylinné patro přirozeně i chybět), bez buřeně (ostružiníky, ostřice třeslicovitá), nitrofyty (v suťových lesích mohou být v příměsí) a invazních druhů (především netýkavka malokvětá). V porostech se jsou v dostatečném množství přítomny stárnoucí, doupné stromy s nízkou vitalitou a mrtvé dřevo a na ně vázané populace živočichů. Cílová rozloha ekosystému je minimálně 3000 ha.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zvýšení rozlohy ekosystému
- alespoň 500 ha ekosystému s přírodě blízkým složením stromového patra
- alespoň 150 ha ekosystému s výškově a tloušťkově strukturovaným stromovým patrem a postupné naplňování limitů zastoupení stárnoucích stromů, doupných stromů a mrtvého dřeva ve stávajících porostech (limity jsou stanoveny v rámcových směrnících péče o les a v kap. 2.1.1)
- zapojené bylinné patro s dominantními hájovými druhy alespoň na 20 % rozlohy květnatých bučin a 60 % suťových lesů
- ekosystém s dominantní (přes 50 % pokryvnosti) buření, nitrofilními a invazními druhy v bylinném patře max. na ploše 50 ha

Rámcová opatření pro ekosystém:

- podporovat přirozenou obnovu a zalesňování odpovídajícími dřevinami (včetně lokalit, kde se v současnosti cílové ekosystémy nenacházejí - např. umělé obnovy po smrkových kulturách)
- prosazovat takové hospodářské postupy, které minimalizují rizika šíření buřeny, invazních a expanzivních druhů (používání předsunutých obnovních prvků, podrostní hospodaření, rozumné nastavení velikosti obnovních prvků, šetření podúrovňových etází, ponechávání výstavků apod.)
- prosazovat ponechávání mrtvého a odumírajícího dřeva a doupných stromů v porostech v limitech stanovených v rámcových směrnících péče o les a v kap. 2.1.1
- monitorovat a včas omezovat šíření invazních druhů
- v případě negativního působení spárkaté zvěře prosazovat a podporovat patřičnou redukci stavů

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	1060 ha	zachování
rozloha obnoveného ekosystému na nových plochách	100 ha	zlepšení
počet lokalit výskytu lejska malého	3	zachování
počet lokalit výskytu holuba doupnáka	5	zachování

E4 - Reliktní bory

Dlouhodobý cíl:

Zachování ekosystému v příznivém stavu na všech vhodných lesních stanovištích v CHKO. Přírodě blízké místy rozvolněné a zakrslé porosty s dominantní borovicí lesní. Bylinné patro nezapojené, s dominantními obligátními acidofyty bez výrazných dominant. Zachovaná společenstva živočichů vázaných na bory.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování rozlohy ekosystému
- minimalizace negativního tlaku spárkaté zvěře

Rámcová opatření pro ekosystém:

- udržet bezzásahový režim lokalit (bez lesního hospodaření)
- prosazovat a podporovat snížení stavů muflona v oblasti

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	5 ha	zachování
plocha ekosystému negativně ovlivněná zvěří (muflon)	méně než 0,5 ha	zlepšení

E5 - Podmáčené smrčiny

Dlouhodobý cíl:

Zachování a postupná obnova ekosystému na stanovištně odpovídající rozloze, minimálně 30 ha. Přirozeně chudá společenstva s dominantním smrkem ztepilým ve stromovém patře.

Výrazné zastoupení mechového patra s rašeliníky. Přítomnost druhů živočichů vázaných na podmáčené lesní porosty. Stablní přirozený vodní režim.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování původního vodního režimu a jeho obnova na poškozených lokalitách v souladu s nároky ekosystému (celkově minimálně 80 % celkové rozlohy ekosystému v CHKO)
- zvýšení rozlohy ekosystému

Rámcová opatření pro ekosystém:

- obnovit přírodě blízký vodní režim v lesních porostech v pramenných oblastech (znefunkčnění umělých odvodňovacích zařízení - příkopy, kanály apod.)
- prosazovat lesní hospodaření bez odvodňování porostů a bez vzniku holin
- podporovat přirozenou obnovu, věkovou a prostorovou diferenciaci porostů, ponechávání mrtvého dřeva a doupných stromů v limitech stanovených v rámcových směrnících péče o les a v kap. 2.1.1 a zachování genofondu případných původních populací dřevin

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	4,4 ha	zachování
rozloha obnoveného ekosystému na nových plochách	1,0 ha	zlepšení

E6 - Podmáčené pcháčové, tužebníkové a vysychavé bezkolencové louky

Dlouhodobý cíl:

Zachování a postupná obnova ekosystémů v příznivém stavu. Kromě přirozeně ochuzených tužebníkových ladních luk jsou cílovým stavem pro všechna společenstva tohoto ekosystému druhově pestrá a relativně vyvážená luční vegetace s vysokým zastoupením vzácných druhů rostlin i živočichů. Příznivý stav je závislý na odpovídajícím způsobu hospodaření a vodním režimu. Cílová rozloha ekosystému je minimálně 1000 ha.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- obnova managementu na části opuštěných luk
- obnova vodního režimu v souladu s nároky ekosystému
- zvýšení rozlohy ekosystému

Rámcová opatření pro ekosystém:

- pravidelně kosit porosty s výskytem významných druhů či společenstev (místo druhé seče lze na sušších porostech lokalitu přepást), termín a způsob volit s ohledem na výskyt ohrožených druhů živočichů (ponechávání nepokosených částí, vyplocení hnízd apod.)
- odstranit dřeviny a zahájit údržbu zanedbaných lokalit s výskytem významných druhů či společenstev (ve výjimečných případech možno část dřevin ponechat pro hnízdění chráněných druhů ptactva)
- obnovit vodní režim na poškozených lokalitách s výskytem významných druhů
- obnovovat a zachovávat tůň a deprese pro rozmnožování obojživelníků
- ve spolupráci se zemědělskými subjekty snížit vliv eroze a splachů živin z polních kultur (zatravnovací pásy, výsadba keřů apod.)
- monitorovat a včas omezovat šíření expanzivních druhů
- v případě negativního působení spárkaté zvěře (zejm. černé zvěře) prosazovat a podporovat patřičnou redukci stavů

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	293 ha	zachování
rozloha obnoveného ekosystému na nových plochách	10 ha	zlepšení
plocha ekosystému se zvýšenou kvalitou	2 ha	zlepšení
počet populací prstnatce májového (min. 100 ks)	20	zachování
počet populací hladýše pruského (min. 30 ks)	3	zachování
počet populací upolínu nejvyššího (min. 30 ks)	5	zachování
počet populací hnědáka rozrazilového	6	zachování

E7 - Oligotrofní nízkostébelná společenstva slatinišť, přechodových rašelinišť, vřesovišť, smilkových luk a acidofilní trávníky mělkých půd

Dlouhodobý cíl:

Zachování a postupná obnova ekosystémů v příznivém stavu. Ten je závislý na odpovídajícím způsobu hospodaření, nízké trofii stanoviště a v případě slatinišť a rašelinišť rovněž na vodním režimu, který je indikován výrazným zastoupením mechového patra s přítomností regionálně významných druhů. Součástí jsou zachovalá společenstva živočichů vázaná na tyto ekosystémy. Cílová rozloha ekosystému je minimálně 50 ha.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- obnova managementu na části opuštěných společenstev
- obnova vodního režimu v souladu s nároky ekosystému (pouze u slatinišť a rašelinišť)
- zvýšení rozlohy ekosystému
- lokality rašelinišť a slatinišť bez umělých odvodňovacích zařízení (příkopy, kanály apod.)

Rámcová opatření pro ekosystém:

- podporovat obnovu stabilního vodního režimu na slatiništích a rašeliništích, kde došlo v minulosti k jeho poškození (znefunkčnění odvodňovacích příkopů a kanálů)
- pečovat o porosty s výskytem významných druhů či společenstev (především kosení, sušší stanoviště rovněž pastva), termín a rozsah seče/pastvy provádět s ohledem na přítomnost ZCHD
- odstranit dřeviny a zahájit údržbu zanedbaných lokalit s výskytem významných druhů či společenstev (ve výjimečných případech možno část dřevin ponechat pro hnízdění chráněných druhů ptactva)
- ve spolupráci se zemědělskými subjekty snížit vliv eroze a splachů živin z polních kultur (zatravnovací pásy, výsadba keřů apod.)
- v případě negativního působení spárkaté zvěře (zejm. divokých prasat) včas zajistit patřičnou redukci stavů

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	32 ha	zachování
rozloha obnoveného ekosystému na nových plochách	3 ha	zlepšení
plocha ekosystému se zvýšenou kvalitou	2 ha	zlepšení
počet populací ostřice Hostovy (min. 30 fertilních výběžků)	2	zachování
počet populací kruštíku bahenního (min. 100 ks)	3	zachování

počet populací suchopýrku alpského (min. 50 fertilních výběžků)	1	zachování
počet populací tolije bahenní (min. 30 ks)	3	zachování
počet populací prstnatce bezového (<i>Dactylorhiza sambucina</i>) (10 ks)	1	zachování
počet populací vrkoče Geyerova	5	zachování

E8 - Xerothermní společenstva širokolistých suchých trávníků

Dlouhodobý cíl:

Zachování a obnova ekosystému s odpovídajícím složením bylinného patra bez výrazných dominant a bez mezofilních (např. ovsík vyvýšený, srha říznačka) a nitrofilních druhů (např. bršlice kozí noha). Nízká trofie společenstev daná nízkou dostupností vody (tedy nízkou produktivitou a pomalým rozkladem opadu) je rovněž důležitou podmínkou zachování kvality společenstev. Roztroušená zeleň, jednotlivé keře a solitérní stromy jsou přirozenou složkou ekosystému, která do něj vnáší stanovištní heterogenitu (důležité především z pohledu hmyzu). Zachovála společenstva živočichů. Cílová rozloha ekosystému je minimálně 50 ha.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zvýšení rozlohy ekosystému
- obnova managementu na zanedbaných lokalitách

Rámcová opatření pro ekosystém:

- obnovit ekosystém na ladních trávnících a křovinách (odstraňování dřevin, intenzivní seč, příp. nátlaková pastva)
- pravidelně udržovat lokality s výskytem významných druhů (extenzivní pastva, příp. seč s ponecháním části plochy bez managementu pro vývoj bezobratlých), část dřevin zachovat jako důležitý prvek biodiverzity v krajině
- potlačovat šíření expanzivních a mezofilních druhů (opakovaná seč, omezení zdrojů eutrofizace)
- monitorovat a včas omezovat šíření invazních druhů
- v případě negativního působení spárkaté zvěře prosazovat a podporovat patřičnou redukci stavů

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	26 ha	zachování
rozloha obnoveného ekosystému na nových plochách	3 ha	zlepšení
plocha ekosystému se zvýšenou kvalitou	3 ha	zlepšení
počet populací zárazy vyšší (min. 20 ks)	2	zachování

E9 - Společenstva vázaná na extrémní stanoviště: skalní vegetace s kostřavou sivou, efemérní a sukulentní vegetace

Dlouhodobý cíl:

Zachovat ekosystém v CHKO včetně druhů na něj vázaných ve stejné rozloze a kvalitě

Cíle na období platnosti plánu péče:

- udržení celkové rozlohy ekosystému na stejné úrovni jako v období přípravy plánu péče o CHKO

Rámcová opatření pro ekosystém:

- sledovat lokality, v případě potřeby vyřezávat dřeviny či vytrhávat expandující druhy (efemérní vegetaci lze i extenzivně pást)
- v případě negativního působení spárkaté zvěře (zejm. muflon) prosazovat včas patřičnou redukci stavů
- chránit ekosystém před nadměrným sešlapem (zejm. Lovětínská rokle) – usměrňovat pohyb návštěvníků (cedule apod.)

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	0,5 ha	zachování
populace pelyňku metlatého v NPR Lichnice	min. 50 ks	zachování
počet populací modráska rozchodníkového	3	zachování

E10 - Mokřadní a litorální vegetace rákosin, vysokých ostřic, vegetace obnažených rybníčních den

Dlouhodobý cíl:

Zachování a postupná obnova ekosystémů v příznivém stavu. Každá přírodě blízká vodní plocha mimo intravilány sídel a neprůtočných tůní by měla mít alespoň 10 % plochy tvořeno litorálním pásmem s převahou mokřadních společenstev. Přirozeně monocenotické porosty jsou vhodným stanovištěm pro významné druhy rostlin a jsou využívány k rozmnožování ptactva a obojživelníků. Cílová rozloha ekosystému je minimálně 70 ha.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zvýšení rozlohy ekosystému
- zachování populací vzácných druhů, vázaných na ekosystém

Rámcová opatření pro ekosystém:

- prosazovat hospodaření na rybnících, které umožní existenci litorálního pásma s výskytem mokřadních společenstev (velikost obsádky, režim hospodaření, manipulace s vodní hladinou)
- každoročně zajistit rozvoj vegetace obnažených den (M2.1) alespoň na třech rybnících v CHKO (letnění)
- udržet vodní režim drobných mokřadů v terénních depresích v loukách

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
rozloha ekosystému	41 ha	zachování
rozloha obnoveného ekosystému na nových plochách	3 ha	zlepšení
počet populací ostřice plstnatoplodé (min. 20 m ²)	2	zachování
počet populací zábělníku bahenního (min. 20 ks)	10	zachování
počet populací skřípince jezerního (min. 20 m ²)	4	zachování
počet populací ptačince bahenního (min. 40 ks)	3	zachování
počet populací kuňky obecné	5	zachování
počet populací skokana ostronosého	1	zachování

3.1.3.2 Druhy

D1 - Letouni (*Chiroptera*)

Dlouhodobý cíl:

Stabilní a životaschopné populace letounů na území CHKO. Zimoviště i letní úkryty zajištěné před nežádoucími zásahy, které by mohly vést k opuštění lokality nebo rušení netopýrů. Dostatečný počet doupných a starých stromů ponechaných v lesních porostech na dožití. Úřady i veřejnost znalé problematiky ochrany netopýrů a spolupracující při rekonstrukcích budov či údržbě zeleně na jejich ochraně.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování nebo zlepšení podmínek na stávajících zimovištích netopýrů
- zlepšení podmínek na zimovišti vrápence malého v kryptě kostela v Běstvině
- zlepšení úkrytových možností pro netopýry v přirozeném prostředí

Rámcová opatření pro druh:

- dohodou s vlastníky a správci lesů podporovat přírodě blízké způsoby hospodaření v lesích - maloplošné obnovní prvky, věkově, prostorově i druhově rozrůzněné porosty, preference původní druhové skladby lesa a přirozené obnovy, omezení chemizace, ponechávání starých a doupných stromů v porostu na dožití viz kap.2.1.1
- osvětou vlastníků a uživatelů zemědělských pozemků snížit množstvím použité chemie (zejm. insekticidů) v zemědělství na nezbytnou míru, podporovat výsadby a péči o prvky mimolesní zeleně (remízy, stromořadí, solitérní stromy apod.) viz kap. 2.1.2
- zajistit všechny štolky a známá zimoviště netopýrů proti vstupu neoprávněných osob (např. instalace mříží, zámku)
- zajistit ochranu letních kolonií netopýrů zejm. při rekonstrukcích a opravách (nevhodné zásahy vedoucí ke změně mikroklimatu, používání nevhodné chemie při impregnaci trámů, zaslepení vletových otvorů apod.) a zajistit pravidelnou péči (např. odstraňování trusu)
- zajistit vstup do krypty v Běstvině proti průvanu instalací fólie, zamezit chemickému ošetření krypty
- provádět pravidelný monitoring známých zimovišť i letních kolonií v CHKO viz kap. 3.4
- spolupracovat s úřady na ochraně netopýrů zejm. při údržbách zeleně a zateplování domů (poradenství, monitoring apod.)
- osvětou a prací s veřejností informovat o problematice zateplování budov s výskytem netopýrů, jak postupovat při nálezů netopýra apod. (přednášky, propagační letáky), spolupracovat v tomto ohledu s Českou společností pro ochranu netopýrů
- zvýšit úkrytové možnosti netopýrů v přirozeném prostředí instalací speciálních netopýřích budek (např. v okolí Kochánovických rybníků), provádět jejich pravidelnou kontrolu a údržbu

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Počet zajištěných zimovišť netopýrů proti vstupu (rušení) osob	6 lokalit	zlepšení stavu
Počet instalovaných netopýřích budek	min. 30 budek	zajištění
Zajištění izolace u krypty kostela v Běstvině	provedení izolace	zlepšení stavu
Přednášky o problematice ochrany netopýrů pro veřejnost či zainteresované úřady	1-2 přednášky ročně	zajištění

3.1.3.3 Geologické a geomorfologické jevy

Dlouhodobý cíl:

Zachování geologických a geomorfologických jevů v přirozeném stavu včetně na ně vázané biodiverzity. Vytvoření předpokladů pro bezpečný pohyb návštěvníků na turistických trasách v jejich blízkosti.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- zachování přirozených skalních útvarů a na ně navazujících jevů
- udržení či obnova přírodě blízkého lesa v okolí skal
- zachování přirozené biodiverzity skalních útvarů a na ně navazujících jevů
- zajištění příhodných skalních útvarů jako biotopů pro hnízdění vybraných ptačích druhů (výr velký a krkavec velký)

Rámcová opatření:

- chránit významné prvky neživé přírody před poškozením (při schvalování LHP, regulací záměrů na stabilizaci skalních útvarů, regulací lesní těžby v lokalitách se skalními útvary, regulací turistiky apod.)
- podporovat přírodě blízké lesní hospodaření, případně bezzásahovost v přiléhajících porostech
- regulovat horolezectví, hromadné turistické a sportovní využívání skalních útvarů a jejich okolí

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	cíl
Počet (MZCHÚ) s význačnými skalními a na ně navazujícími útvary	8	zachování
Počet skalních útvarů s hnízdními možnostmi výra velkého a krkavce velkého	5	zachování

3.1.3.4. Památné stromy a dřeviny mimo les

Památné stromy

Dlouhodobý cíl

Zachování památných a významných stromů v krajině v dobrém zdravotním, bezpečnostním a funkčním stavu včetně vyhlášení nových perspektivních významných jedinců či skupin za památné.

Cíle na období platnosti plánu péče

- průběžně doplňovaný informační systém u památných stromů a jejich fotodokumentace
- usměrnění návštěvnosti u PS Klokočovská lípa (zabránění sešlapu kořenové zóny)
- zlepšení stanovištních podmínek PS Jilm horský na Slavíkově (ochrana kořenového systému ve směru od pole)

Rámcová opatření

- pravidelný monitoring zdravotního stavu památných stromů
- spolupráce s vlastníky pozemků při péči o PS
- na základě monitoringu průběžné ošetřování stávajících památných stromů, pravidelně prováděné revize vazeb a kontroly dutin

- v nutných případech zajištěné ošetření památných stromů s využitím nejnovějších poznatků, moderních postupů a metod (např. u PS Klokočovská lípa, Lánská lípa, Platan javorolistý v Běstvině, Lípa na Lipce, Jilm habrolistý na Přemilově)
- zjištění rozsahu dutiny u PS Platan javorolistý v Běstvině (akustickým tomografem) a zajištění vhodného ošetření tohoto PS
- průběžně aktualizovaná evidenci významných stromů, monitoring jejich stavu a poradenství pro vlastníky či obce, případně jejich ošetření (financování z dotačních titulů)
- spolupráce s vlastníky lesů (zejména Lesy ČR a další) na evidenci významných stromů na PUPFL a zajištění jejich ponechání na dožití
- pravidelně poskytované informace o významných stromech pro vlastníky pozemků a orgány ochrany přírody příslušné k povolování kácení dřevin rostoucích mimo les

Indikátory plnění cílů

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
počet položek v kategorii „památný strom“	15	zachování
počet nově vyhlášených památných stromů	2	zlepšení
realizované zásahy na zlepšení stavu	min. 5	zlepšení

Dřeviny rostoucí mimo les

Dlouhodobý cíl

Zajištění množství senescentních stromů (převážně listnatých a nejlépe s dutinami), případně torz v krajině jak v lesním, tak nelesním prostředí. Zajištění evidence těchto stromů (vhodné mikrostaniště pro druhy bezobratlých i obratlovců vázaných na tyto unikátní biotopy).

Cíle na období platnosti plánu péče

- pravidelný monitoring stromů v alejích v EVL Slavická obora
- zvětšená délka a zlepšený zdravotní stav stromořadí

Rámcová opatření

- kácení odumírajících a provozně neudržitelných senescentních dřevin s dutinami (rostoucích mimo les) usměrňovat i z hlediska zachování biotopu pro řadu organismů, ve vhodných podmínkách ponechávat torza a ležící kmeny
- doplnění či obnova stávajících liniových stromořadí, prioritně především u silnic II. třídy č. 337, 340, 343, 344, 345 a silnice I. třídy č. 37 v úsecích na území CHKO
- zpracování evidence senescentních stromů v krajině

Indikátory plnění cílů

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
vytvořená a aktualizovaná evidence senescentních stromů	existence evidence	<u>zlepšení</u>
zachování senescentních stromů	<u>dle počtu v evidenci</u>	<u>zachování</u>
obnova či výsadby nových stromořadí	15 km	zlepšení
provedená kompenzační opatření	dle počtu kácených dřevin	zachování

3.2. Invazní a nepůvodní druhy

Dlouhodobý cíl

- Území CHKO bez nepůvodních druhů s vysokou mírou vlivu na životní prostředí a lidské zdraví (BL1):
- Omezený výskyt druhů s mírným až značným vlivem na životní prostředí (BL2, BL3, GL) na území MZCHÚ, I. a II. zóny CHKO a ochrannásky cenných lokalitách.
- Potlačený výskyt expanzivních druhů na lokalitách, kde ohrožují předměty ochrany CHKO.

Cíle na období platnosti plánu péče

- území CHKO bez výskytu bolševníku velkolepého (*Heracleum mantegazzianum*)
- MZCHÚ, I. a II. zóny a další lokality, které jsou významné z pohledu ochrany přírody a biodiverzity, s omezeným výskytem invazních a expanzivních druhů

Rámcová opatření

- pravidelný monitoring výskytu nepůvodních a invazních druhů
- okamžitá eradikace bolševníku velkolepého v CHKO
- iniciovat eliminaci norka amerického (*Neovison vison*) příp. psíka mývalovitého (*Nyctereutes procyonoides*) s využitím § 5 odst. 6 ZOPK, přednostně v hodnotných přírodě blízkých lokalitách
- důkladná kontrola výskytu invazních a expanzivních druhů v MZCHÚ a na dalších hodnotných přírodě blízkých lokalitách, spojená s následnou eliminací (vždy zvažovat účelnost případných zásahů, brát v potaz možnost jejich opětovného návratu a vektory jejich šíření)
- zajištění snížení normovaných stavů muflona v honitbách v CHKO a následné snížení skutečných stavů na tyto hodnoty
- spolupráce se samosprávou i hospodářství na likvidaci i prevenci šíření invazních druhů
- na vodních plochách hodnotných z pohledu ochrany přírody zajistit odlov nežádoucích druhů ryb – zejm. karas stříbřitý (*Carassius gibelio*) a střevlička východní (*Pseudorasbora parva*), osvětou u veřejnosti i rybářů bránit jejich záměrnému i nezáměrnému vysazování do rybníků/tůň
- na vodních tocích u hospodařících subjektů prosazovat vysazování pstruha obecného (*Salmo trutta* f. *fario*) z místních populací namísto pstruha duhového
- osvěta mezi obyvateli zaměřená na nepůvodní druhy a rizika jejich přenosu

Indikátory plnění cílů

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
počet lokalit bolševníku velkolepého v CHKO	0	zlepšení
početnost trnovníku akátu v PP Na Skalách	0	zlepšení stavu
početnost pámelníku bílého v PR Svatomariánské údolí	0	zlepšení stavu
početnost trnovníku akátu v NPR Lichnice a v průseku pod vedením VN těsně za její hranicí	0	zlepšení stavu
početnost střemchy pozdní v EVL Kochánovické rybníky a tůň	0	zlepšení stavu

3.3. Práce s veřejností

Dlouhodobé cíle:

- Pomoci návštěvníkům (místním i z jiných regionů) vnímat význam, krásu, ale i zranitelnost krajiny Železných hor, uvědomit si provázanost jejích jednotlivých částí, které společně přispívají k jejímu zdravému fungování a její jedinečnosti a dát tak návštěvníkům příležitost se na její ochraně a zachování podílet a respektovat ji.

Cíle na období platnosti plánu péče:

- dlouhodobě fungující práce s veřejností v CHKO, která má stanovené priority a cíle a řeší hlavní cíle a témata Koncepce práce s návštěvníckou veřejností v CHKO Železné hory (KPNV) a Strategie práce s veřejností AOPK ČR
- obyvatelé CHKO, kteří mají základní přehled a dostatek informací o důvodech ochrany přírody v regionu, o zákonech a platných pravidlech a respektují nastavená omezení
- efektivně fungující Dům přírody Železných hor (DP)
- funkční stráž přírody aktivně působící na území CHKO při kontrole, monitoringu a osvětě
- dobrá spolupráce s Národním geoparkem Železné hory a dalšími partnery, jejímž výsledkem je jednotný a provázaný přístup k ochraně a vhodné propagaci území

Rámcová opatření:

- spolupracovat s institucemi věnujícími se cestovnímu ruchu, vzdělávání a osvětě v environmentální oblasti a ekologické výchově
- podpořit vybudování DP a jeho následný provoz dle interpretačního plánu DP
- využívat KPNV při práci s návštěvníckou veřejností
- spolupracovat se zástupci sdělovacích prostředků na vytváření pozitivního povědomí o CHKO a její ochraně
- zajistit základní spektrum propagačních materiálů pro posílení vztahu veřejnosti k CHKO a k jejím předmětům ochrany, přičemž vždy zohlednit aktuální potřebu dle priorit ochrany
- spolupracovat se všemi turistickými informačními centry na území CHKO, pravidelně jim poskytovat informace a informační materiály, spolupracovat na odborných programech
- spolupracovat se samosprávou obcí, měst a kraje, s vysokými školami, neziskovými organizacemi, s muzei, odbornými pracovišti i samostatnými odborníky na společných projektech v ochraně přírody a krajiny a zajistit informovanost veřejnosti o nich
- pokračovat v budování a údržbě terénního informačního systému – vývěsky, informační tabule (MZCHÚ, obce), orientační tabule, interaktivní prvky, to vše ve spolupráci s partnery, jen v nezbytné a nerušící míře a bez zbytečných tematických překryvů
- provádět opatření k usměrňování návštěvnosti (zábradlí, značení, dřevěné retardéry apod.) a odstraňování jejích negativních projevů v MZCHÚ a dalších ochrannářsky významných lokalitách
- spolupracovat s dalšími subjekty provádějícími kontrolní činnost v rámci CHKO (Policie ČR, ČIŽP, lesní stráž, myslivecká stráž) na provádění společných kontrol v exponovaných územích, posilovat fungování strážní služby v rizikových termínech (např. rušení ptáků v hnízdní sezóně, nepovolené vjezdy – motorkáři a další)
- každoročně sestavovat a naplňovat regionální akční plán práce s veřejností
- zahájit osvětu cílenou na hospodářské subjekty a vlastníky půdy v CHKO, pořádat tematická setkání přímo ve vybraných obcích
- zajistit 2x za období platnosti plánu péče setkání se starosty obcí v CHKO
- zajistit každoročně konání tradičních akcí pro veřejnost v CHKO (Za žabím kuňkáním, Za sovím houkáním, Cykloexkurze k Evropskému dni parků, Den otevřených dveří) a každoroční konání nové akce zaměřené na osvětu o letounech
- zajišťovat pravidelnou a funkční strážní službu v nejvíce návštěvností zatížených lokalitách

Indikátory plnění cílů:

Indikátor	cílová hodnota	Cíl
DP je vybudován a slouží veřejnosti	1	otevření DP a jeho stabilní provoz
počet aktivních členů stráže přírody	min. 2	zlepšení
Roční počet akcí pro veřejnost	min. 4	zachování
Počet setkání se zástupci obcí	min. 2	zlepšení
Roční počet strážních služeb	min. 20	zlepšení

3.4. Monitoring

Dlouhodobý cíl

- Soubory dat, které díky svému rozsahu a aktuálnosti poskytují všechny relevantní informace nejen o stavu předmětů ochrany a indikátorech nastavených plánu péče, ale i pro výkon státní správy, odborná vyjádření, přípravy plánů péče o MZCHÚ apod.

Cíle na období platnosti plánu péče

- údaje o nastavených indikátorech a předmětech ochrany CHKO, MZCHÚ a EVL
- data pro účely vyhodnocení účinku managementových opatření
- data o výskytu nejohroženějších druhů
- data u vybraných nedostatečně prozkoumaných skupin (bezcévné rostliny, někteří bezobratlí)
- průzkumy vybraných skupin organismů (motýli, brouci, rovnokřídlí, ptáci) i mimo MZCHÚ, zejména v lučních ekosystémech s ohledem na vyhodnocení jednotlivých způsobů zemědělského hospodaření
- monitoring druhů ve významných lokalitách, které nemají statut MZCHÚ, např. Dlouhé meze, Chvalkovická stráž, Slavická obora, Kochánovické rybníky

Rámcová opatření

- pravidelný monitoring indikátorů stanovených v plánech péče
- pravidelný monitoring předmětů ochrany CHKO, MZCHÚ a EVL
- doplnění dosud chybějících průzkumů MZCHÚ a dalších ochrannářsky cenných lokalit, a jejich opakované oborové inventarizace, pokud jsou poslední průzkumy již zastaralé
- aktualizace údajů o stavu všech populací organismů v kategorii ohrožení CR a EN a vybraných zvláště chráněných druhů (KO a SO)
- pokračování v každoročně probíhajícím monitoringu obojživelníků, plazů, ptáků a letounů
- sběr dat dříve opomíjených skupin; jedná se především o mechorosty, houby (zejm. v lesních MZCHÚ), zoobentos, ploštice, síťokřídlí, pavoukovce
- pokračování v monitoringu opatření prováděných na podporu předmětů ochrany
- monitoring invazních druhů (kategorie BL1, druhů nižších kategorií v MZCHÚ a I. a II zónách CHKO)
- sledování trvalých monitorovacích ploch (monitoring vegetace)
- postupná II. aktualizace vrstvy mapování biotopů na minimálně 60% území CHKO
- dokončená analýza výsledků inventarizačních průzkumů a monitoringu v rámci projektu Mapování a monitoring (2018-2023)

- podchycení vlivu zemědělství na krajinu, společenstva a organizmy, alespoň na menších modelových územích
- monitorovat hnízda vybraných druhů ptáků citlivých z pohledu rušení např. výr velký, jeřáb popelavý, ostříž lesní, včelojed lesní a zajistit jejich odpovídající ochranu
- monitorovat výskyt vybraných ZCHD - bobr evropský, vydra říční, velké šelmy a evidovat případné škody jimi způsobené, navrhnout preventivní opatření a sledovat jejich účinnost
- sledovat a evidovat místa střetů živočichů s dopravou (vydra, obojživelníci aj.), el. vedením či prosklenými plochami (ptáci), identifikovat kritická místa a navrhnout vhodná opatření k jejich zabezpečení (viz kap. 3.1.2.3)
- monitorovat letní a zimní kolonie netopýrů na území CHKO a zajistit jim odpovídající ochranu (viz kap. 3.1.1.3.2)
- průběžně mapovat doupné a staré stromy na celém území CHKO
- spolupráce s ústavy AV ČR, vysokými školami a jinými odbornými institucemi na výzkumu na území CHKO, přebírání výsledků těchto výzkumů

Indikátory plnění cílů

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
Počet sledovaných populací druhů význačných pro ekosystémy	86	zajištění
Monitoring PPK – počet sledovaných lokalit	5	zajištění
Monitoring biotopů – počet trvalých monitorovacích ploch	17	zajištění
II. aktualizace vrstvy mapování biotopů	60 % území CHKO	zajištění

3.5. Další speciální činnosti

3.5.1. Speciální činnosti pro významné druhy vázané na antropogenně vytvořené ekosystémy, vázané na vodní prostředí a druhy vyžadující speciální ochranu a podporu

Na území CHKO Železné hory se jedná o druhy synantropní jako je čáp bílý (*Ciconia ciconia*), rorýs obecný (*Apus apus*), vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*), jiříčka obecná (*Delichon urbica*) a dále o druhy vázaných na agroceenózy: čejka chocholátá (*Vanellus vanellus*), koroptev polní (*Perdix perdix*), křepelka obecná (*Coturnix coturnix*), chřástal polní (*Crex crex*). Speciální péči potřebují i druhy vázané na vodní biotopy a to jak toky – např. rak říční (*Astacus astacus*), mihule potoční (*Lampetra planeri*), střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), vranka obecná (*Cottus gobio*), klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*), tak vodní plochy – velevrub malířský (*Unio pictorum*), škeble rybníčná (*Anodonta cygnea*), vážka jasnoskvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*) a vážka běloustá (*Leucorrhinia albifrons*), obojživelníci, užovka podplamatá (*Natrix tessellata*), pisík obecný (*Acitis hypoleuca*) aj. Další podporu ze strany AOPK ČR potřebují i druhy šelem jako jsou zejm. rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vydra říční (*Lutra lutra*) a druhy citlivé na rušení v hnízdní době: včelojed lesní (*Pernis apivorus*), ostříž lesní (*Falco subbuteo*), výr velký (*Bubo bubo*), jestřáb lesní (*Accipiter gentilis*), jeřáb popelavý (*Grus grus*) aj.

Dlouhodobý cíl:

- stabilní či rostoucí populace významných synantropních druhů a druhů vázaných na antropogenně ovlivněné biotopy odpovídající nabídce těchto biotopů.

- stabilní či rostoucí populace významných druhů vázaných na vodní prostředí (vodní toky, tůňe, rybníky apod.).
- stabilní či rostoucí populace významných druhů vyžadující speciální ochranu a podporu.
- veřejnost znalá problematiky ochrany synantropně žijících živočichů, šelem i druhů přímo ovlivněných činností člověka.

Cíl na období platnosti plánu péče

- zmapování aktuálního stavu výše uvedených (dále cílových) druhů na území CHKO ŽH a stanovení prioritních směrů podpory, ochrany a aktivního managementu.
- zajištění existence a podpora rozmnožování cílových druhů na území CHKO.

Rámcová opatření pro druhy

Druhy synantropní a druhy antropogenně vytvořených biotopů

- spoluprací se stavebními úřady chránit populace významných synantropních druhů živočichů (např. rorýs obecný, vlaštovka obecná, jiříčka obecná) před nevhodnými zásahy při stavbě a povolování nových objektů či jejich rekonstrukcích např. při zateplování budov, provádět vhodně osvětu veřejnosti
- ve spolupráci s hospodařícími subjekty chránit hnízda ochránářsky významných druhů ptáků (čejka chocholatá, koroptev polní, chrástal polní aj.) hnízdících na zemědělské půdě před zničením během zemědělských prací (např. vyplocením hnízda, zařazením do vhodného titulu AEKO)

Druhy vázané na vodní prostředí

- sledovat minimální zůstatkové průtoky na tocích a v případě jejich nedodržování ve spolupráci s vodoprávním úřadem požadovat jejich nápravu
- chránit vodní toky před činnostmi způsobujícími jejich degradaci (znečištění, zneprůstupnění apod.), iniciovat vhodné způsoby čištění odpadních vod v obcích
- chránit vodní toky před činnostmi negativně ovlivňujícími morfologii a hydrodynamiku koryta a dna toku – těžba sedimentů, nerostů, technické úpravy toku apod.
- spolupracovat se správcí vodních toků na revitalizacích a podporovat renaturace vodních toků v místech, kde to není v kolizi s protipovodňovou ochranou obcí (zachování nátrží, zlepšení hydromorfologického stavu vodních toků apod.)
- při odbahňování / odstraňování sedimentů z vodních toků např. v rámci protipovodňové ochrany prosazovat odlov ryb na daném úseku toku a jejich zpětné navrácení až po zásahu s cílem zabránit nadměrným úhynům
- osvětou ČRS prosazovat z pohledu ochrany přírody přijatelné zarybňování vodních toků (původní druhy ryb a místní genotypy), nebo ponechání vybraných úseků toků bez rybářského obhospodařování
- pravidelně sledovat kvalitu vody na zájmových rybnících (průhlednost, množství velkého a středního zooplanktonu apod.), a na základě výsledků jednat s vlastníky a hosp. subjekty o způsobu hospodaření (podporovat extenzivní chov)
- při odbahňování rybníků s výskytem škeble rybníční a raka říčního zajistit jejich odlov a opětovné navrácení až po ukončení prací, požadovat, aby výlov rybníka nebyl prováděn za mrazu a rybník byl ideálně bezprostředně poté znovu napuštěn
- pečovat o břehové porosty, redukci či obnovu provádět postupně a s přihlédnutím k jejich potenciálu z pohledu biodiverzity (zachování starých a dutých stromů, ponechání mrtvého dřeva apod.)

Vybrané druhy šelem, dravců a druhy vyžadující speciální ochranu a podporu

- osvětou veřejnosti snižovat negativní vztah k šelmám a dravcům – vydra říční, rys ostrovid, ostatní šelmy, dravci a sovy aj.
- informovat veřejnost jakým způsobem předcházet škodám způsobeným vybranými zvláště chráněnými živočichy (preventivní opatření s využitím dotačních programů OPŽP apod.)

- a spolupracovat při podání žádosti o újmu způsobenou vybranými druhy šelem a dravců
- zamezit rušení ochranně významných druhů živočichů v době hnízdění (výr velký, včelojed lesní, ostříž lesní, jestřáb lesní, jeřáb popelavý aj.), zejm. usměrnit pohyb návštěvníků i techniky mimo hnízdiště
- instalací hnízdních podložek, budek, úpravou stávajících hnízd zajistit podporu populací ochranně významných druhů živočichů (sovy, dravci, čápi, rorýs obecný, plši aj.)
- v odůvodněných případech vytvářet prvky podporující populace významných druhů živočichů v místech, kde se nevyskytují (např. tzv. pahorky a zídky pro plazy, zimoviště, líhniště, broukoviště apod.)
- iniciovat úpravu stávajících míst, která fungují v krajině jako pasti pro drobné živočichy (šachty jímky) v rámci vyjadřování se ke stavební činnosti předcházet vzniku takových míst, podporovat technická opatření zajišťující migrační prostupnost viz kap. 3.2
- provádět pravidelný monitoring sledovaných druhů a jejich populací (viz kap. 3.4.)

Indikátory plnění cílů

Indikátor	Cílová hodnota	Cíl
počet nových budek instalovaných pro podporu cílových druhů	min. 50 kusů	zlepšení stavu
počet na území CHKO se rozmnožujících ptačích druhů vázaných na lidská sídla	4 druhy	udržení stavu
počet akcí na osvětu veřejnosti (konfliktní druhy, synantropní druhy apod.)	min. 10 přednášek/exkurzí	zajištění

4. Závěrečný přehled prioritních úkolů

4.1. Ochrana krajinného rázu

- zachovat volnou krajinu bez zástavby a objektů plnících funkce staveb; zejména bez rekreační zástavby a bez objektů typu nových významných dominant
- udržet architektonicko-urbanistický charakter hodnotných částí sídel včetně vhodného zapojení jejich okrajů do krajinného rámce
- zachovat charakteristickou strukturu a členění pozemků mimo souvislou zástavbu sídel
- zjemňovat krajinnou mozaiku, podporovat plynulé přechodové linie mezi různými typy biotopů a vytvářet tradiční drobné krajinné prvky (liniová zeleň, kamenné snosy, meze, remízy, křovinné lemy aj.), např. v okolí sídel Ronov nad Doubravou, Maleč, Libice nad Doubravou, Slavíkov, Starý Dvůr, Zbyslavce a Licibořice

4.2. Zlepšování přírodních funkcí krajiny

- zlepšovat ekologickou stabilitu krajiny zvyšováním zastoupení přírodě blízkých ekosystémů (zejména přírodě blízké hospodaření v lesních porostech, péče o mokřadní a luční společenstva, podpora vhodného režimu zemědělského hospodaření)
- obnovit ekologicky stabilní lesní prostředí v částech území zasažených plošnou kůrovcovou kalamitou, zejména na prudkých svazích železnohorského hřbetu a v NRBC Polom
- realizací prvků ÚSES podporovat funkční propojení ekologicky stabilních částí krajiny s důrazem na oblast tzv. Dlouhé meze při úpatí železnohorského hřbetu
- zlepšovat migrační prostupnost krajiny zprůchodňováním nebo eliminací migračních bariér včetně jezů na Doubravě a Chrudimce, vytvářením nových vhodných krajinných struktur a zachováním území vymezeného jako biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců bez zástavby a bez dalších objektů snižujících migrační průchodnost
- zlepšovat přirozenou retenční schopnost krajiny, zejména obnovou vodního režimu pramenišť, mokřadů a potočních niv, eliminací plošného odvodnění, revitalizací a renaturací upravených toků a usměrněním hospodaření v zemědělsky využívaných částech území (zejména zaváděním protierozních opatření na zemědělských půdách zahrnujících zatravňování a zmenšování půdních bloků) a lesního hospodaření (minimalizace soustředěného odtoku z lesní cestní sítě, eliminace odvodnění), přednostně v pramenných oblastech ve vyšších nadmořských výškách a v návaznosti na MZCHÚ
- podporovat vysoké zastoupení dřevin rostoucích mimo les ve vhodné druhové, věkové i prostorové struktuře (včetně např. tradičních krajových odrůd ovoce, keřových struktur, liniových i skupinových prvků, senescentních a doupných stromů) s důrazem na naplňování všech na ně vázaných ekologických funkcí, cíleně např. ve Slavické oboře, na hrázích rybníků v okolí Kochánovic, Rohozné a Možděnice, podél komunikací II. a III. třídy a v zemědělsky intenzivněji obhospodařovaných oblastech

4.3. Ochrana biologické rozmanitosti a zlepšování stavu klíčových ekosystémů

- zvýšit rozsah a kvalitu cenných lesních ekosystémů (především bukojedlové, suťové lesy a lužní olšiny). Při obnově i výchově porostů podporovat stanovištně původní druhy, využívat přirozeného zmlazení, ponechávání mrtvého dřeva a doupných stromů, aplikovat zásahy ve prospěch prostorové i věkové diferenciace porostů, zejména v ochranném pásmu PR Polom, v NPP Kaňkovy hory a v územích zasažených plošnou kůrovcovou kalamitou
- zachovat kvalitu současných a zvýšit plochu podmáčených luk, slatinišť a rašelinišť, zejména obnovou jejich vodního režimu a rušením odvodňovacích soustav na lokalitách negativně ovlivněných odvodněním s prioritou v pramenných oblastech a v nivách potoků (např. Cerhovka, Barovka, Dlouhý potok, Okrouhlický potok) a řek Chrudimka a Doubrava
- zachovat rozsah a zvýšit kvalitu dalších cenných nelesních ekosystémů (zejména vřesovišť, širokolistých suchých trávníků, mokřadní a litorální vegetace) s důrazem na MZCHÚ a prvky ÚSES

- s ohledem na biodiverzitu šetrným způsobem rybářsky hospodařit na rybnících a ve vodních tocích
- vhodnou cílenou péčí založenou na předchozím monitoringu a s využitím dotačních titulů uchovat a zvýšit kvalitu zemědělsky obhospodařovaných luk, např. v okolí Českých Lhotic, Vedralky, Podmoklan a Horního a Dolního Studence
- zachovat a zlepšit stav populací letounů vhodnou a cílenou péčí o jejich zimoviště a známé letní kolonie, péčí o jejich biotopy, monitoringem a cílenou osvětou

4.4. Další prioritní úkoly

- zachovat geologické a geomorfologické jevy včetně jejich přirozené dynamiky a udržovat na ně vázanou biodiverzitu
- udržet rekreační využívání oblasti v dosavadní míře, bez vzniku nových rekreačních areálů a bez rozšiřování lokalit intenzivně rekreačně využívaných, jako např. okolí Sečské přehrady, Horního Bradla a Kraskova
- udržovat území bez invazních rostlinných a živočišných druhů (BL1), zejména bolševníku velkolepého a omezovat výskyt druhů (BL2, BL3, GL) s důrazem na křídlatky, trnovník akát a muflona
- zajistit pravidelnou komunikaci s vlastníky, hospodařícími subjekty a s veřejností za účelem plnění cílů ochrany přírody a krajiny

5. Seznam zkratek

AEKO – Agroenvironmentální klimatická opatření
AES – Asociace energetických specialistů
AOPK ČR - Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
AV ČR – Akademie věd České republiky
BL1-3 – kategorie černého seznamu nepůvodních druhů (Pergl et al. 2016), viz též tab. 10
v rozborové části plánu péče
ČIŽP – Česká inspekce životního prostředí
ČRS - Český rybářský svaz
DP – Dům přírody
EVL – evropsky významná lokalita
GL – kategorie šedého seznamu nepůvodních druhů (Pergl et al. 2016), viz též tab. 10
v rozborové části plánu péče
CHKO – chráněná krajinná oblast
KPNV – Koncepce práce s návštěvnickou veřejností
LVS – lesní vegetační stupeň
MVE – malá vodní elektrárna
MZD – meliorační a zpevňující dřeviny
MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
NPP – národní přírodní památka
NPR – národní přírodní rezervace
OP – ochranné pásmo
OOP – orgán ochrany přírody
OPRL – oblastní plán rozvoje lesa
PHKR – Preventivní hodnocení krajinného rázu
PLO – přírodní lesní oblast
PPK – Program péče o krajinu
PP – přírodní památka
PR – přírodní rezervace
PS – památný strom
PUPFL – pozemek určený k plnění funkcí lesa
ÚAP – územně analytické podklady
ÚP – územní plán
ÚPD – územně plánovací dokumentace
ÚSES – územní systém ekologické stability
VN – vysoké napětí
VVN – velmi vysoké napětí
ZCHD – zvláště chráněný druh
ZOPK – zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.
ZPF – zemědělský půdní fond
ZVN – zvláště vysoké napětí

Zkratky dřevin v Rámcových směrních péče o les jsou uvedeny podle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování

6. Použitá literatura

- Anonymus (2006): Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. – Planeta, MŽP, Praha.
- Anonymus (2014): Metodika managementu tlejícího dříví v lesích zvláště chráněných území. – Věstník MŽP, Ročník XIV, částka 7, Metodický pokyn sekce ochrany přírody a krajiny. Praha.
- Anonymus (2019): Metodika postupu určení rizik a zranitelnosti v území v souvislosti s dopady změny klimatu ve velkoplošných zvláště chráněných územích. – Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta.
- Anonymus (2019): Postup asanace kůrovcem napadených porostů v CHKO a MZCHÚ. – MŽP. Praha.
- AOPK ČR (2008): Metodické listy č. 13 k hospodaření na rybnících zakládaných či obnovovaných s finanční podporou MŽP.
- AOPK ČR (2017): Standardy péče o přírodu a krajinu – Sečení.
- AOPK ČR (2019): Metodické listy 7.25 k dotačním nástrojům v ochraně přírody a krajiny.
- Anděl P., Mináriková T. et Andreas M. (eds.) (2010): Ochrana průchodnosti krajiny pro velké savce. Evernia, Liberec, 137 s.
- Bače R., Svoboda M. (2014): Certifikovaná metodika – Management mrtvého dřeva v hospodářských lesích. ČZU, Katedra ekologie lesa, Praha.
- Bukáček R., Studio B&M (2020): Preventivní hodnocení krajinného rázu CHKO Železné hory - AOPK ČR, Žďár nad Sázavou, 281 s.
- Demek J. [ed.] (2006): Zeměpisný lexikon ČR - Hory a nížiny. Academia, Praha.
- Grulich V. et Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. – Příroda, 35: 1–178.
- Háková A., Klauisová A., Sádlo J. et al. (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. – Planeta XII/8: 1–144.
- Hejda R., Farkač J. et Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda 36: 1–612.
- Hejduk S. et al. (2017): Sečení. Edice Standardy péče o přírodu a krajinu. AOPK ČR, 16 pp.
- Hlaváč V., Anděl P., Pešout P., Libosvár T., Šikula T., Bartonička T., Dostál I., Strnad M. et Uhlíková J. (2020): Doprava a ochrana fauny v České republice. – Metodika AOPK ČR, Praha 2020, 293 str.
- Holec J. et Beran M. [eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky [Red list of fungi (macromycetes) of the Czech Republic]. – Příroda, 24: 1–282.
- Chobot K. et Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, 34: 1–182.

- Chytrý M. [ed.] (2007): Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace. Vegetation of the Czech Republic 1. Grassland and heathland vegetation. – Academia, Praha.
- Chytrý M. [ed.] (2009): Vegetace České republiky 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace. Vegetation of the Czech Republic 2. Ruderal, weed, rock and scree vegetation. – Academia, Praha.
- Chytrý M. [ed.] (2011): Vegetace České republiky 3. Vodní a mokřadní vegetace. Vegetation of the Czech Republic 3. Aquatic and wetland vegetation. – Academia, Praha.
- Chytrý M. [ed.] (2013): Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. Vegetation of the Czech Republic 4. Forest and scrub vegetation. – Academia, Praha.
- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P. [eds.] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – AOPK ČR Praha.
- Just T. et al. (2003): Revitalizace vodního prostředí. AOPK ČR, Praha. pp. 1-144.
- Just T., Kujanová K., Černý K., Kubín M (2020): Ochrana a zlepšování morfologického stavu vodních toků: Revitalizace, dílčí vodohospodářská opatření, podpora renaturačních procesů. – AOPK ČR Praha.
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtek J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. & Štěpánek J.[eds] (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha.
- Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. et Štěpánek J. [eds] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- Kučera J. et Váňa J. (2005): Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005). *Příroda* 23: 1–104.
- Liška J. et Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). *Příroda* 29: 1–135.
- Míchal I. (1994): Ekologická stabilita. Veronica Brno, 275 s.
- Marhoul P. et Turoňová D. [eds.] (2008): Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000. Metodika AOPK ČR. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Mlíkovský J. et Stýblo P. (2006): Nepůvodní druhy fauny a flóry České republiky. Praha: ČSOP. 496 s.
- MŽP (2009): Aktualizace státního programu ochrany přírody a krajiny ČR. 65 s.
- MŽP (2016): Státní politika životního prostředí 2012-2020, aktualizace 2016. 112 s.
- Nařízení vlády č. 75/2015 Sb. o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření, v platném znění
- Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. – Academia, Praha.

- Ptáček L., Urbančíková J. (2020): Koncepce práce s návštěvnickou veřejností (Plán interpretace a řízení návštěvnosti) CHKO Železné hory, SIMID, 103 s.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B.[eds] (1997): Květena České republiky 1: 103–121, Academia, Praha.
- Šťastný K., Bejček V. et Němec M. (2017): Červený seznam ptáků České republiky. – Příroda, Praha, 34: 107–154.
- Štěpán L. (1987): Lidové stavitelství Chrudimska. - Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody Východočeského kraje v Pardubicích, 71 s.
- Štěpán L., Rous P. (2005): Utváření sídel a lidové stavby v proměnách staletí, Železné hory, sborník prací č. 15, Grantos spol. s r.o., 103 s
- Zavadil V., Sádlo J., Vojar J.[eds.] (2011): Biotopy našich obojživelníků a jejich management. AOPK ČR, Praha. pp. 1-178.

7. Přílohy

7.1 Rámcové směrnice péče o les v CHKO Železné hory

V rámcových směrnících péče o les pro I. a II. zónu CHKO Železné hory jsou oproti OPRL pro PLO 16 (Českomoravská vrchovina), PLO 10 a PLO 31 zohledněna specifika hospodaření dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

I. zóna CHKO

Rámcové směrnice pro I. zónu CHKO jsou určeny pro lokality I. zóny CHKO, nezařazené do MZCHÚ.

Území, která jsou zařazena do I. zóny CHKO, jsou často současně chráněna formou MZCHÚ (kategorie NPR, PR, PP). Přitom pro každé MZCHÚ jsou zpracovány v plánech péče o tato území konkrétní směrnice péče o les, které zohledňují specifické předměty ochrany a cíle ochrany jednotlivých území.

Číselné označení cílových HS vychází z přílohy č. 5 k vyhlášce č. 298/2018 Sb. a je v I. zóně CHKO upraveno pro kategorii lesa zvláštního určení, neboť lesy v I. zóně CHKO bývají zpravidla do kategorie lesa zvláštního určení zařazeny podle § 8, odst. 2 písm. a) či písm. f) lesního zákona.

II. zóna CHKO:

Rámcové směrnice péče o les jsou pro území II. zóny CHKO zpracovány pro plošně nejvíce zastoupené cílové HS. Specifické požadavky na hospodaření vyplývající ze zvláštního zaměření v lesích zvláštního určení (např. v oboře) nejsou v rámcových směrnících (s výjimkou lesů potřebných pro zachování biologické rozmanitosti) řešeny.

III. zóna CHKO:

Pro území III. a IV. zóny CHKO nejsou Rámcové směrnice péče o les v plánu péče o CHKO Železné hory zpracovány. Pro území III. (příp. IV.) zóny CHKO se přebírají Rámcové směrnice péče o les uvedené ve schválených Oblastních plánech rozvoje lesů (OPRL) pro PLO č. 16 - Českomoravská vrchovina, 31- Českomoravské mezihoří a 10 – Středočeská pahorkatina. Při jejich použití je však nutné respektovat omezení vyplývající ze zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění, např. zákaz rozšiřování nepůvodních druhů rostlin a živočichů.

Vysvětlivky:

Cílová dřevinná skladba (CDS):

V rámci cílového HS optimalizované zastoupení dřevin v mytném věku porostu, které odpovídá přírodním podmínkám souboru. Cílové druhové skladby jsou u jednotlivých dřevin udány v rozpětí procent.

Porostní typ:

Zařazení do porostního typu se provádí podle převládající dřeviny a v Rámcových směrnících péče o les je výrazně zjednodušeno na porosty s převahou dřevin přirozené druhové skladby (OL, DB+DBZ, BK) a porosty s převahou (stanovištně nepůvodních) jehličnanů. Nevylišené porostní typy se zařadí do některého z výše uvedených porostních typů podle podílu dřevin přirozené dřevinné skladby.

Hospodářský způsob:

podrostití – při němž obnova lesních porostů probíhá pod ochranou těženého porostu

násečný – při němž obnova lesních porostů probíhá na souvisle vytěžené ploše, jejíž šíře nepřekročí průměrnou výšku těženého porostu, nový porost vzniká jak na holé ploše, tak pod ochranou těženého porostu

holosečný – při němž obnova lesních porostů probíhá na souvisle vytěžené ploše, širší než je průměrná výška těžného porostu

výběrný – při němž těžba za účelem obnovy a výchovy lesních porostů není časově a prostorově rozlišena a uskutečňuje se výběrem jednotlivých stromů nebo skupin stromů v rámci porostu

Obmýtl:

Je stanoveno jako plánovaná rámcová produkční doba lesních porostů, zařazených do hospodářských souborů, udaná počtem let, zaokrouhleným na desítky. Obmýtl je možno od průměrné hodnoty uvedené v rámcových směrnících snížit v případě vysokého podílu jiných dřevin než je uvedeno v porostním typu, dále při zhoršeném zdravotním stavu porostů a naopak zvýšit v lesích zvláštního určení.

Obnovní doba:

Je plánovaná průměrná doba, která uplyne od zahájení do ukončení úmyslné obnovy lesního porostu udaná počtem let, zaokrouhleným na desítky. Obnovní dobu je možno oproti průměrné hodnotě uvedené v rámcových směrnících zkrátit v případě obnovy porostů se zhoršeným zdravotním stavem a naopak prodloužit při obnově zaměřené na zvýšení zastoupení jedle.

Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostů:

Jako meliorační a zpevňující dřeviny (MZD) pro příslušné cílové hospodářské soubory jsou v Rámcových směrnících uvažovány všechny dřeviny uvedené v kolonce Předpokládaná cílová druhová skladba, které jsou zároveň jako meliorační a zpevňující uvedeny v příloze č. 2 vyhlášky 298/2018 Sb. Uvedená % MZD počítají s tím, že některé dřeviny mohou být současně MZD i dřevinou hlavní a vycházejí z přirozených druhových skladeb a doporučeného podílu MZD dle vyhl. 298/2018 Sb.

Snížení podílu MZD, např. na kalamitních plochách většího rozsahu není v rámcových směrnících péče o les řešeno.

V rámci uvedeného min. % MZD není možné uplatnit druhy nepůvodní (např. DG, MD).

Nepůvodní dřeviny:

Podle ustanovení § 26 odst. 1 písm. d) zákona je na celém území CHKO zakázáno povolovat nebo uskutečňovat záměrné rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů. Použití geograficky nepůvodních dřevin, které vede k jejich rozšiřování, podléhá povolení výjimky podle § 43 zákona.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

CHS	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů (lesní typ)	Cílový předmět ochrany (biotop)
18, 28	I.	Les zvláštního určení (32a)	1G2, 2L, 3L, 3U, 5L	Podmáčené olšiny, Lužní olšiny (L1, L2.2)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
1G	OL 100, BŘP +			
2L	DBL 45-60, JS 20-35, JL 5-15, LP 3-8, JV 3-8, OLL +5, TP 0-3, OS +			
3L	OLL 40-70, JS 15-30, SM +-30, JV +-2, BŘ +, OS +, VR 0-+, OLŠ 0-+			
3U	JS 15-40, DBL 10-40, JV 10-25, JD 5-20, JL 5-15, BK +-10, LP +-10, SM +-5, OLL +			
5L	OLL 40-70, JS 15-30, SM +-30, JV +-2, BŘ +, OS +, VR 0-+, OLŠ 0-+			
Porostní typ A			Porostní typ B	
OLŠOVÝ, JASANOVÝ, DUBOVÝ			SMRKOVÝ	
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)			Hospodářský způsob (forma)	
PODROSTNÍ, NÁSEČNÝ			PODROSTNÍ, NÁSEČNÝ	
Obmýetí*		Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
OL, JS 100-f DB 150-f (les nízký 20-40)		OL, JS 20-∞ DB 20-30-∞ (10)	60-90	20-30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Podmáčené a lužní olšiny s přirozenou strukturou a přirozeným vodním režimem. Přirozené ekosystémy alespoň na části území oblasti ponechány samovolnému vývoji (min. souvislá plocha cca 20 ha).			Přeměna na podmáčené a lužní olšiny s přirozenou strukturou.	
Způsob obnovy a obnovní postup				
Jednotlivý až skupinovitý výběr, náseky do 0,50 ha. Přednostně přirozená obnova (generativní i vegetativní, případně využívat i odklad zalesnění), při neúspěchu umělá. Umělou obnovou přednostně vnášet chybějící či málo zastoupené druhy dřevin. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (ponechat jednotlivé stromy nebo části porostů na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 50 m³/ha). Na vhodných lokalitách, po odsouhlasení s OOP, lze alternativně založit a udržovat tvar lesa nízkého. V břehových porostech jen zdravotní výběr (bezpečné odumřelé stromy ponechat do fyzického rozpadu). V případě výskytu ZCHD (např. bledule jarní) obnovu vždy konzultovat s OOP. Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcese.			Náseky do 0,50 ha při přeměně nepůvodních smrkových porostů umělou obnovou světlomilných druhů dřevin. Při vnášení stinných druhů uplatňovat skupinové holé nebo clonné seče. Na stanovištích, kde je SM přirozenou součástí lesních společenstev, obnovovat SM přirozeně v závěrečné fázi obnovy (po zajištění podílu listnáčů). Vtroušené stanoviště původní listnaté dřeviny a JD uvolňovat v předstihu pro iniciaci fruktifikace a zajištění jejich přirozené obnovy. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (ponechat jednotlivé stromy nebo části porostů stanovištěně původních druhů dřevin na dožití, netěžit odumřelé stromy stanovištěně původních druhů dřevin (včetně neaktivních kůrovcových souší) – cíl min. 50 m³/ha). Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcese.	
Stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
CHS 18: 100 %, druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby				
CHS 28: 100 %, druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				
SLT	druh dřeviny			
	Dle předpokládané cílové druhové skladby SLT.			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů.				

Mechanická ochrana před nežádoucí vegetací ožínáním (použití herbicidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK), mechanická či chemická (repelenty) ochrana před zvěří. Při výchově maximálně využívat autoredukční mechanismy, případný zásah cílit na tvorbu a zachování přirozených struktur (přirozená druhová skladba, odumřelé stromy) či podporu zvláště chráněných nebo vzácných druhů.

Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb

Nenarušovat přirozený vodní režim technickými zásahy, obnovovat narušený vodní režim (omezovat a rušit funkci technických odvodňovacích objektů, obnovovat přirozené mokřady). Relativně bezpečné odumřelé či poškozené stanovištně původní druhy stromů ponechávat in situ do fyzického rozpadu – cílový objem min. 50 m³/ha. V případě plošné disturbance lesa způsobené biotickými či abiotickými faktory zachovat při nahodilé těžbě maximum přírodních struktur – živé, poškozené či odumřelé stromy (včetně kůrovcových souší nebo asanovaného kůrovcového dříví) min. ve výše stanoveném objemu, zachovat existující nálet a nárosty dřevin. Použití biocidů při ochraně lesa je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK.

Poznámka

Těžbu a soustřeďování dříví realizovat za vhodných klimatických podmínek (zámrz, sucho) a vhodnou technikou (kůň, technika s nízkým tlakem na půdu, lanovkové systémy) a technologií tak, aby nedocházelo k nadměrnému poškození půdního povrchu a ostatních složek ekosystému.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

CHS	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany (biotop)
19, 29 (18, 28)	II.	Les hospodářský, Les zvláštního určení (32e)	1G2, 2L, 3L, 3U, 5L	Podmáčené olšiny, Lužní olšiny (L1, L2.2)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
1G2	OL 100, BRP +			
2L	DBL 45-60, JS 20-35, JL 5-15, LP 3-8, JV 3-8, OLL +5, TP 0-3, OS +			
3L	OLL 40-70, JS 15-30, SM +30, JV +2, BŘ +, OS +, VR 0+, OLŠ 0+			
3U	JS 15-40, DBL 10-40, JV 10-25, JD 5-20, JL 5-15, BK +10, LP +10, SM +5, OLL +			
5L	OLL 40-70, JS 15-30, SM +30, JV +2, BŘ +, OS +, VR 0+, OLŠ 0+			
Porostní typ A			Porostní typ B	
OLŠOVÝ, JASANOVÝ, DUBOVÝ			SMRKOVÝ	
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)			Hospodářský způsob (forma)	
PODROSTNÍ, NÁSEČNÝ			PODROSTNÍ, NÁSEČNÝ	
Obmýetí*	Obnovní doba*		Obmýetí*	Obnovní doba*
100-f DB 150-f	20-∞ DB 20-30-∞		60-90	20-30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Podmáčené a lužní olšiny s přirozenou strukturou a přirozeným vodním režimem.			Přeměna na podmáčené a lužní olšiny s přirozenou strukturou.	
Způsob obnovy a obnovní postup				
Jednotlivý až skupinovitý výběr, náseky do 0,50 ha. Přednostně přirozená obnova (generativní i vegetativní, případně využívat i odklad zalesnění), při neúspěchu umělá. Umělou obnovou přednostně vnášet chybějící či málo zastoupené druhy dřevin. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (ponechat jednotlivé stromy nebo části porostů na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 25 m³/ha). V břehových porostech jen zdravotní výběr (bezpečné odumřelé stromy ponechat do fyzického			Náseky do 0,50 ha při přeměně nepůvodních smrkových porostů umělou obnovou světlomilných druhů dřevin. Při vnášení stinných druhů uplatňovat skupinové holé nebo clonné seče. Na stanovištích, kde je SM přirozenou součástí lesních společenstev, obnovovat SM přirozeně v závěrečné fázi obnovy (po zajištění podílu listnáčů). Vtroušené stanovištně původní listnaté dřeviny a JD uvolňovat v předstihu pro iniciaci fruktifikace a zajištění jejich přirozené obnovy. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (ponechat jednotlivé stromy nebo části	

rozpadu). V případě výskytu ZCHD (např. bledule jarní) obnovu vždy konzultovat s OOP. Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcesí.	porostů stanovištně původních druhů dřevin na dožití, netěžit odumřelé stromy stanovištně původních druhů dřevin (včetně neaktivních kůrovcových souší) – cíl min. 25 m ³ /ha). Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcesí.
Stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu	
CHS 19 (18): 100 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby	
CHS 29 (28): 100 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)	
SLT	druh dřeviny
	Dle předpokládané cílové druhové skladby SLT.
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,	
Mechanická ochrana před nežádoucí vegetací ožínáním (použití herbicidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK), mechanická či chemická (repelenty) ochrana před zvěří. Při výchově maximálně využívat autoredukční mechanismy, případný zásah cílit na tvorbu a zachování přirozených struktur (přirozená druhová skladba, odumřelé stromy) či podporu zvláště chráněných nebo vzácných druhů.	
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb	
Nenarušovat přirozený vodní režim technickými zásahy, obnovovat narušený vodní režim (omezovat a rušit funkci technických odvodňovacích objektů, obnovovat mokřady). Relativně bezpečně odumřelé či poškozené stanovištně původní druhy stromů ponechávat in situ do fyzického rozpadu – cílový objem min. 25 m ³ /ha. V případě plošné disturbance lesa způsobené biotickými či abiotickými faktory zachovat při nahodilé těžbě maximum přírodních struktur – živé, poškozené či odumřelé stromy (včetně kůrovcových souší nebo asanovaného kůrovcového dříví) min. ve výše stanoveném objemu, zachovat existující nálet a nárosty dřevin. Použití biocidů při ochraně lesa je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK.	
Poznámka	
Těžbu a soustředování dříví realizovat za vhodných klimatických podmínek (zámrz, sucho) a vhodnou technikou (kůň, technika s nízkým tlakem na půdu, lanovkové systémy) a technologií tak, aby nedocházelo k nadměrnému poškození půdního povrchu a ostatních složek ekosystému.	

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

CHS	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů (lesní typ)	Cílový předmět ochrany (biotop)
20, 22, 24 (01)	I.	Les zvláštního určení (32a), Na SLT 2Z Les ochranný	2S, 2H, 2B, 2D, 2V, 2O, 2Z3, 2N, 2C1, 2I, 2K, 2Q, 2G, 3P, 3Q	Dubohabřiny, Acidofilní doubravy (L3.1, L7.1, L7.2)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
2S	DBZ 50-70, LP 5-15, JD +-5, BK 0-25, HB 0-20, BO 0-5, JV 0-5, JS 0-3, JL 0-3, BB 0-+			
2H	DBZ 50-70, LP 5-15, JD +-5, BK 0-25, HB 0-20, BO 0-5, JV 0-5, JS 0-3, JL 0-3, BB 0-+			
2B	DBZ 50-70, LP 5-15, JD +-5, BK 0-25, HB 0-20, BO 0-5, JV 0-5, JS 0-3, JL 0-3, BB 0-+			
2D	DBZ 50-70, LP 5-15, JD +-5, BK 0-25, HB 0-20, BO 0-5, JV 0-5, JS 0-3, JL 0-3, BB 0-+			
2V	DBL 45-65, LP 5-15, JD 0-10, BK 0-25, HB +-15, JV +-10, OS +-5, OLL +-5, JS +-20, JL +-10, BB 0-2			
2O	DBL 60-75, LP 8-20, JD 0-15, BK 0-10, HB 2-15, JV +-5, OS +-3, OLL +-3, JS +-3, JL +			
2Z	DBZ 45-70, BK 5-35, BO +-25, BŘ +-10, LP +-10, HB 0-5			
2N	DBZ 50-80, BK 0-30, BO +-20, LP +-10, BŘ +-10, HB 0-10			
2C	DBZ 55-75, LP 5-15, HB 0-30, BK 0-15, BO 0-10, JS 0-2, JV 0-+, BB 0-+			
2I	DBZ 50-70, LP 5-15, BŘ +-10, BK 0-25, BO 0-15, HB 0-10			
2K	DBZ 70, BK 30			
2Q	DBL 35-50, JD 20-35, BŘ 5-15, BO +-25, BK +-5, OS +-5, SM 0-5			
2G	DBL 36-65, JD 35-65, SM +-10, BO +-8, OLL +-6, LP +-5, OS +-1, BŘ +, BK 0-5, JV 0-+			
3P	DBL 35-50, JD 20-35, BŘ 5-15, BO +-25, BK +-5, OS +-5, SM 0-5			
3Q	DBL 35-50, JD 20-35, BŘ 5-15, BO +-25, BK +-5, OS +-5, SM 0-5			
Porostní typ A		Porostní typ B		
DUBOVÝ		BOROVÝ, SMRKOVÝ		

Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
PODROSTNÍ, NÁSEČNÝ, HOLOSEČNÝ (forma maloplošná)		NÁSEČNÝ (PODROSTNÍ), HOLOSEČNÝ	
Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
150-f (les nízký 40)	20-30-∞ (10)	BO 100-130 SM 60-80	20-30
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Dubohabřiny a acidofilní doubravy s přirozenou strukturou a přirozeným vodním režimem. Přirozené ekosystémy alespoň na části území oblasti ponechány samovolnému vývoji (min. souvislá plocha cca 30 ha). Alternativně na části plochy biotopu nízký nebo střední les, v oboře řídký oborně pastevní les.		Přeměna na dubohabřiny a acidofilní doubravy s přirozenou strukturou.	
Způsob obnovy a obnovní postup			
Clonná seč (na kyselých a oglejených stanovištích), okrajová seč, skupinová (holá) seč (na živných stanovištích). Přednostně přirozená obnova (generativní i vegetativní), při neúspěchu umělá. Umělou obnovou přednostně vnášet chybějící či málo zastoupené druhy dřevin (stinné druhy do předstunutých prvků). Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (neprovádět plně domýtnou fázi clonných sečí, ponechat jednotlivé stromy (výstavky) nebo části porostů na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 50 m³/ha). Na exponovaných stanovištích maximální uplatnění autoregulace až samovolný vývoj. Na vhodných lokalitách, po odsouhlasení s OOP, lze alternativně založit a udržovat tvar lesa nízkého nebo středního (s obmýtím výstavků min. 120 let), v oboře řídký oborně pastevní les se starými soliterními stromy alespoň z části ponechávanými na dožití do fyzického rozpadu. Při plošných disturbancech uplatňovat alespoň na části ploch sukcese.		Náseky do 0,50 ha při přeměně homogenních borových a smrkových porostů umělou obnovou světlomilných druhů dřevin. Při vnášení stinných druhů uplatňovat skupinové holé (příp. clonné) seče. Na stanovištích, kde jsou BO a SM přirozenou součástí lesních společenstev, obnovovat tyto druhy přirozeně (BO pomocí výstavků, SM clonně v závěrečné fázi obnovy). Vtroušené stanoviště původní listnaté dřeviny a JD uvolňovat v předstihu pro iniciaci fruktifikace a jejich přirozené obnovy. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (ponechat jednotlivé stromy nebo části porostů stanoviště původních druhů dřevin na dožití, netěžit odumřelé stromy stanoviště původních druhů dřevin (včetně neaktivních kůrovcových souší) – cíl min. 50 m³/ha). V oboře lze při obnově zakládat řídký oborně pastevní les. Při plošných disturbancech uplatňovat alespoň na části ploch sukcese.	
Stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
CHS 20: 70 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 22: 70 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 24: 80 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 01: 90 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby			
Nesnižovat zastoupení dřevin přirozené druhové skladby (považovaných za MZD) při obnově porostu pod součet jejich zastoupení v obnovovaném porostu tak, aby se obnovou nezhorsil současný stav.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny		
	Dle předpokládané cílové druhové skladby SLT.		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Mechanická ochrana před nežádoucí vegetací ožínáním (použití herbicidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK), mechanická či chemická (repelenty) ochrana před zvěří. Poškození kultur klikorohem borovým předcházet uplatňováním podrostního hospodářského způsobu, případně tzv. pasečného klidu (použití insekticidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK). Při výchově maximálně využívat autoredukční mechanismy, případný zásah cílit na tvorbu a zachování přirozených struktur (přirozená druhová skladba, vertikální struktura, odumřelé stromy) či podporu zvláště chráněných nebo vzácných druhů.			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
Na oglejených stanovištích nenarušovat přirozený vodní režim technickými zásahy, obnovovat narušený vodní režim (omezovat a rušit funkci technických odvodňovacích objektů, obnovovat mokřady). Relativně bezpečně			

odumřelé či poškozené stanovištně původní druhy stromů ponechávat in situ do fyzického rozpadu – cílový objem min. 50 m³/ha. V případě plošné disturbance lesa způsobené biotickými či abiotickými faktory zachovat při nahodilé těžbě maximum přírodních struktur – živé, poškozené či odumřelé stromy (včetně kůrovcových souší nebo asanovaného kůrovcového dříví) min. ve výše stanoveném objemu, zachovat existující nálet a nárosty dřevin.

Použití biocidů při ochraně lesa je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK.

Poznámka

Těžbu a soustředování dříví realizovat za vhodných klimatických podmínek (zámraz, sucho) a vhodnou technikou (kůň, technika s nízkým tlakem na půdu, na prudkých svazích lanovkové systémy) a technologií tak, aby nedocházelo k nadměrnému poškození půdního povrchu a ostatních složek ekosystému.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

CHS	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany (biotop)
21, 23, 25 (01)	II.	Les hospodářský Na SLT 2Z Les ochranný	2S, 2H, 2B, 2D, 2V, 2O, 2Z3, 2N, 2C1, 2I, 2K, 2Q, 2G, 3P, 3Q	Dubohabřiny, Acidofilní doubravy (L3.1, L7.1, L7.2)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
2S	DBZ 50-70, LP 5-15, JD +-5, BK 0-25, HB 0-20, BO 0-5, JV 0-5, JS 0-3, JL 0-3, BB 0-+			
2H	DBZ 50-70, LP 5-15, JD +-5, BK 0-25, HB 0-20, BO 0-5, JV 0-5, JS 0-3, JL 0-3, BB 0-+			
2B	DBZ 50-70, LP 5-15, JD +-5, BK 0-25, HB 0-20, BO 0-5, JV 0-5, JS 0-3, JL 0-3, BB 0-+			
2D	DBZ 50-70, LP 5-15, JD +-5, BK 0-25, HB 0-20, BO 0-5, JV 0-5, JS 0-3, JL 0-3, BB 0-+			
2V	DBL 45-65, LP 5-15, JD 0-10, BK 0-25, HB +-15, JV +-10, OS +-5, OLL +-5, JS +-20, JL +-10, BB 0-2			
2O	DBL 60-75, LP 8-20, JD 0-15, BK 0-10, HB 2-15, JV +-5, OS +-3, OLL +-3, JS +-3, JL +			
2Z	DBZ 45-70, BK 5-35, BO +-25, BŘ +-10, LP +-10, HB 0-5			
2N	DBZ 50-80, BK 0-30, BO +-20, LP +-10, BŘ +-10, HB 0-10			
2C	DBZ 55-75, LP 5-15, HB 0-30, BK 0-15, BO 0-10, JS 0-2, JV 0-+, BB 0-+			
2I	DBZ 50-70, LP 5-15, BŘ +-10, BK 0-25, BO 0-15, HB 0-10			
2K	DBZ 70, BK 30			
2Q	DBL 35-50, JD 20-35, BŘ 5-15, BO +-25, BK +-5, OS +-5, SM 0-5			
2G	DBL 36-65, JD 35-65, SM +-10, BO +-8, OLL +-6, LP +-5, OS +-1, BŘ +, BK 0-5, JV 0-+			
3P	DBL 35-50, JD 20-35, BŘ 5-15, BO +-25, BK +-5, OS +-5, SM 0-5			
3Q	DBL 35-50, JD 20-35, BŘ 5-15, BO +-25, BK +-5, OS +-5, SM 0-5			
Porostní typ A			Porostní typ B	
DUBOVÝ			BOROVÝ, SMRKOVÝ	
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)			Hospodářský způsob (forma)	
PODROSTNÍ, NÁSEČNÝ, HOLOSEČNÝ (forma maloplošná)			NÁSEČNÝ (PODROSTNÍ), HOLOSEČNÝ	
Obmýtl*	Obnovní doba*	Obmýtl*	Obnovní doba*	
130-f (les nízký 40)	20-30-∞ (10)	BO 100-130 SM 60-80	20-30	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Dubohabřiny a acidofilní doubravy s přirozenou strukturou a přirozeným vodním režimem. Alternativně na části plochy biotopu nízký nebo střední les, v oboře řídký oborně pastevní les.			Přeměna na dubohabřiny a acidofilní doubravy s přirozenou strukturou.	
Způsob obnovy a obnovní postup				

Clonná seč (na kyselých a oglejených stanovištích), okrajová seč, skupinová (holá) seč (na živných stanovištích). Přednostně přirozená obnova (generativní i vegetativní), při neúspěchu umělá. Umělou obnovou přednostně vnášet chybějící či málo zastoupené druhy dřevin (stinné druhy do předstunutých prvků). Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (neprovádět plně domýtnou fázi clonných sečí, ponechat jednotlivé stromy (výstavky) nebo části porostů na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 25 m³/ha). Na exponovaných stanovištích maximální uplatnění autoregulace až samovolný vývoj. Na vhodných lokalitách lze alternativně, po odsouhlasení s OOP, založit a udržovat tvar lesa nízkého nebo středního (s obmýtím výstavků min. 120 let), v oboře řídký oborně pastevní les se starými soliterními stromy alespoň z části ponechávanými na dožití do fyzického rozpadu. Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcesí.	Náseky do 0,50 ha při přeměně homogenních borových a smrkových porostů umělou obnovou světlomilných druhů dřevin. Při vnášení stinných druhů uplatňovat skupinové holé (příp. clonné) seče. Na stanovištích, kde jsou BO a SM přirozenou součástí lesních společenstev, obnovovat tyto druhy přirozeně. Vtroušené stanovištně původní listnaté dřeviny a JD uvolňovat v předstihu pro iniciaci fruktifikace a jejich přirozené obnovy. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (ponechat jednotlivé stromy nebo části porostů stanovištně původních druhů dřevin na dožití, netěžit odumřelé stromy stanovištně původních druhů dřevin (včetně neaktivních kůrovcových souší) – cíl min. 25 m³/ha). V oboře lze při obnově zakládat řídký oborně pastevní les. Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcesí.
Stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu	
CHS 20: 50 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 22: 50 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 24: 60 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 01: 90 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby Nesnižovat zastoupení dřevin přirozené druhové skladby (považovaných za MZD) při obnově porostu pod součet jejich zastoupení v obnovovaném porostu tak, aby se obnovou nezhorsil současný stav. Případně adekvátně zvýšit výše uvedené minimální % MZD.	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)	
SLT	druh dřeviny
	Dle předpokládané cílové druhové skladby SLT.
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,	
Mechanická ochrana před nežádoucí vegetací vyžínáním (použití herbicidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK), mechanická či chemická (repelenty) ochrana před zvěří. Poškození kultur klikorohem borovým předcházet uplatňováním podrostního hospodářského způsobu, případně tzv. pasečného klidu (použití insekticidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK). Při výchově maximálně využívat autoredukční mechanismy, případný zásah cílit na tvorbu a zachování přirozených struktur (přirozená druhová skladba, vertikální struktura, odumřelé stromy) či podporu zvláště chráněných nebo vzácných druhů.	
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb	
Na oglejených stanovištích nenarušovat přirozený vodní režim technickými zásahy, obnovovat narušený vodní režim (omezovat a rušit funkci technických odvodňovacích objektů, obnovovat mokřady). Relativně bezpečné odumřelé či poškozené stanovištně původní druhy stromů ponechávat in situ do fyzického rozpadu – cílový objem min. 25 m³/ha. V případě plošné disturbance lesa způsobené biotickými či abiotickými faktory zachovat při nahodilé těžbě maximum přírodních struktur – živé, poškozené či odumřelé stromy (včetně kůrovcových souší nebo asanovaného kůrovcového dříví) min. ve výše stanoveném objemu, zachovat existující nálet a nárosty dřevin.	
Použití biocidů při ochraně lesa je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK.	
Poznámka	
Těžbu a soustředování dříví realizovat za vhodných klimatických podmínek (zámrz, sucho) a vhodnou technikou (kůň, technika s nízkým tlakem na půdu, na prudkých svazích lanovkové systémy) a technologií tak, aby nedocházelo k nadměrnému poškození půdního povrchu a ostatních složek ekosystému.	

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

CHS	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany (biotop)
40, 42, 44, 46, 50, 52, 54, 56, 58, (01)	I.	Les zvláštního určení (32a), Na SLT 3J, 5J, 3Y, 3Z, 4Y, 5Y les ochranný	2A, 3J, 3U, 5J, 5U 3Z, 3Y, 3N, 3M, 3I, 3K, 3S8, 3O, 4Y, 4N, 4M, 4I, 4K, 4O, 4P, 4Q, 4G, 5Y, 5N, 5M, 5I, 5K, 5S6, 5O, 5P, 5G, 6I, 6K, 6O, 6P, 6Q 3Z8, 3F, 3A, 3C, 3S, 3H, 3B, 3D, 3V, 4F, 4A, 4C, 4S, 4H, 4B, 4D, 4V, 5F, 5A, 5C, 5S, 5H, 5B, 5D, 5V, 6S, 6H, 6V	Suťové lesy, Acidofilní bučiny, Květnaté bučiny (L4, L5.4, L5.1)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
2A	DBZ 40-60, JV 2-25, LP 5-20, BK +-25, JL +-8, BO +-5, JD +-2, HB 0-20, JS 0-3, BB 0-3, BŘ 0-2, TS 0-1			
3J	BK 15-45, JV 15-35, LP 15-35, JD 5-15, DBZ +-20, HB +-20, SM +-10, JS +-10, JL +-10, BŘ +-3, TS 0-10			
3U	JS 15-40, DB 10-40, JV 10-25, JD 5-20, JL 5-15, BK +-10, LP +-10, SM +-5, OLL +			
5J	BK 15-45, JV 15-35, JD 10-35, SM 5-25, JL 5-20, LP 5-10, JS +-10			
5U	JD 20-30, JV 15-30, BK 10-30, JS 10-25, SM 5-25, JL +-8, LP +-5, OLL +-2			
3Z	BK 35-50, DBZ 15-35, BO +-45, BŘ +-10			
3Y	BK 40-65, DBZ 5-25, BO +-45, BŘ +-5, JD +-3, JV +			
3N	BK 60-70, DBZ 10-30, JD 10-20, LP +-10, BŘ +-5, JV 0-3, SM 0-+, BO 0-+			
3M	BK 30-60, DBZ 25-40, BO +-15, JD +-10, BŘ +-10, LP +-10			
3I	BK 50-70, JD 7-20, BO +-12, BŘ +-10, LP +-5, DBZ 0-10, SM 0-8			
3K	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP +-12, BŘ +-5, HB 0-3			
3S	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1			
3O	JD 30-40, BK 20-40, DBL 15-35, LP 2-15, JV +-5, JS +-2, JL +-1, HB 0-5, SM 0-+, OS +			
3Z	BK 35-50, DBZ 15-35, BO +-45, BŘ +-10			
3F	BK 50-70, JD 10-20, DBZ 3-25, LP 5-15, JV +-20, JS +-1, JL 0-3, HB 0-10, SM 0-+			
3A	BK 50-70, JD 10-20, DBZ 3-25, LP 5-15, JV +-20, JS +-1, JL 0-3, HB 0-10, SM 0-+			
3C	BK 50-80, LP 3-12, DBZ +-30, JD +-20, BO 0-10, JV 0-3, JS 0-1, JL 0-+, HB 0-+, SM 0-+			
3H	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1			
3B	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1			
3D	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1			
3V	JD 30-40, DB 15-35, BK 20-40, LP 2-15, JL +-1, JS +-2, JV +-5, HB 0-5, OS +, SM 0-+			
4F	BK 50-70, JD 10-20, LP 5-15, DBZ 3-25, JV +-20, JS +-1, JL 0-3, HB 0-10, SM 0-+			
4A	BK 50-70, JD 10-20, LP 5-15, DBZ 3-25, JV +-20, JS +-1, JL 0-3, HB 0-10, SM 0-+			
4C	BK 50-80, LP 3-12, DBZ +-30, JD +-20, BO 0-10, JV 0-3, JS 0-1, HB 0-+, SM 0-+			
4S	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1			
4H	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1			
4B	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1			
4D	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1			
4V	JD 30-40, DB 15-35, BK 20-40, LP 2-15, JL +-1, JS +-2, JV +-5, HB 0-5, OS +, SM 0-+			
4Y	BK 55-70, BO +-45, DBZ +-10, BŘ +-5, JD +-5, JV +, SM 0-+			
4N	BK 60-70, DBZ 10-30, JD 10-20, LP +-10, BŘ +-5, JV 0-3, SM 0-+, BO 0-+			
4M	BK 30-60, DBZ 25-40, BO +-15, JD +-10, BŘ +-10, LP +-10			
4I	BK 50-70, JD 7-20, BO +-12, BŘ +-10, LP +-5, DBZ 0-10, SM 0-8			
4K	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP +-12, BŘ +-5, HB 0-3			
4O	JD 30-40, DBL 30-45, BK 10-25, OS +-3, LP +-10, BŘ +, BO 0-5, SM 0-2			
4P	JD 30-40, DBL 30-40, BK 10-20, LP +-5, OS +-3, BŘ +-3, BO 0-25, SM 0-10			
4Q	DBL 35-50, JD 20-35, BŘ 5-15, BO +-25, BK +-15, OS+-5, SM 0-5			
4G	DBL 35-65, JD 35-65, SM +-10, BO +-8, OLL +-6, LP +-5, OS +-1, BŘ +, BK 0-5, HB 0-+			
5F	BK 40-60, JD 25-40, SM 2-15, JV +-20, LP +-8, JL +-5, JS +-2			
5A	BK 40-60, JD 25-40, SM 2-15, JV +-20, LP +-8, JL +-5, JS +-2			
5C	BK 50-80, LP 3-12, DBZ +-30, JD +-20, BO 0-10, JV 0-3, JS 0-1, HB 0-+, SM 0-+			
5S	BK 40-65, JD 30-40, SM 3-15, JV +-8, LP +-3, JL +-1, JS +			
5H	BK 40-65, JD 30-40, SM 3-15, JV +-8, LP +-3, JL +-1, JS +			
5B	BK 40-65, JD 30-40, SM 3-15, JV +-8, LP +-3, JL +-1, JS +			
5D	BK 40-65, JD 30-40, SM 3-15, JV +-8, LP +-3, JL +-1, JS +			

5V	JD 25-40, BK 30-65, SM 5-35, JV +-5, LP +-2, JL +-3, JS +-3, OLL +		
5Y	BK 45-65, SM 5-35, BO +-15, JD +-10, BŘ +-5, JV +-2, JŘ +		
5N	BK 45-70, JD 15-35, SM 2-15, BO +-15, BŘ 1-8, JV +-2, LP 0-2		
5M	BK 50-75, JD 7-20, BO +-12, BŘ +-10, LP +-5, DBZ 0-10, SM 0-8		
5I	BK 45-65, JD 20-40, SM 3-15, BO +-10, BŘ +-1, LP +		
5K	BK 45-65, JD 20-40, SM 3-15, BO +-10, BŘ +-1, LP +		
5O	JD 40-65, SM 10-45, BK 10-30, OS +-3, OLL +		
5P	JD 40-65, SM 10-55, BK 5-20, BŘ +, BO 0-15, OS 0-2		
5G	JD 30-60, SM 20-55, BO +-15, OLL +-6, OS +-1, BK 0-5, DBL 0-+, JV 0-+, BŘ +, JŘ +		
6S	BK 40-65, JD 20-35, SM 20-35, JV +-8, JL +-1, JŘ +, JS +, LP +		
6H	BK 40-65, JD 20-35, SM 20-35, JV +-8, JL +-1, JŘ +, JS +, LP +		
6V	BK 30-65, JD 25-40, SM 5-35, JV +-6, JS +-3, JL +-3, LP +-2, OLL +		
6I	BK 45-65, SM 20-40, JD 10-30, BO +-5, BŘ +-5, JŘ +		
6K	BK 45-65, SM 20-40, JD 10-30, BO +-5, BŘ +-5, JŘ +		
6O	JD 40-65, SM 10-45, BK 10-30, OS +-3, OLL +		
6P	JD 40-65, SM 10-55, BK 5-20, BO 0-15, OS 0-2, BŘ +		
6Q	JD 40-65, SM 10-55, BK 5-20, BO 0-15, OS 0-2, BŘ +		
Porostní typ A			
Porostní typ B			
BUKOVÝ (SMÍŠENÝ)			
SMRKOVÝ			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)			
Hospodářský způsob (forma)			
PODROSTNÍ			
PODROSTNÍ, NÁSEČNÝ, HOLOSEČNÝ (forma maloplošná)			
Obmýtlí*	Obnovní doba*	Obmýtlí*	Obnovní doba*
150-f (les nízký 20-40)	40-50-∞ (10)	80-100	30-40 poškozený 20
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Suťové lesy, acidofilní bučiny a květnaté bučiny s přirozenou strukturou a přirozeným vodním režimem. Přirozené ekosystémy alespoň na části území oblasti ponechány samovolnému vývoji (min. souvislá plocha cca 30 ha).		Přeměna na suťové lesy, acidofilní bučiny a květnaté bučiny s přirozenou strukturou.	
Způsob obnovy a obnovní postup			
Clonná seč a jednotlivý až skupinovitý výběr pro přirozenou obnovu stinných dřevin cílové skladby. Skupinovitá holá (clonná) seč pro přirozenou obnovu světlomilných dřevin. Přednostně přirozená obnova (generativní i vegetativní), při neúspěchu umělá. Umělou obnovou přednostně vnášet chybějící či málo zastoupené druhy dřevin (stinné druhy do předstunutých prvků). V předstihu uvolňovat vtroušenou JD pro iniciaci a podporu její přirozené obnovy. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (neprovádět plně domýtnou fázi clonných sečí, ponechat jednotlivé stromy (výstavky) nebo části porostů na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 50 m³/ha). Na exponovaných stanovištích maximální uplatnění autoregulace až samovolný vývoj. Na vhodných lokalitách, po odsouhlasení s OOP, lze alternativně založit a udržovat tvar lesa nízkého. Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcesí.		V předstihu jednotlivým až skupinovitým výběrem uvolňovat vtroušené listnáče a JD pro iniciaci a podporu jejich přirozené obnovy, skupinovitou (holou, clonnou) sečí zakládat předstunuté obnovní prvky pro vnos stinných druhů dřevin cílové skladby. Světlomilné druhy vnášet uměle na náseky nebo skupinovité holé seče dle ekologických nároků jednotlivých druhů dřevin. Smrk obnovovat jen na stanovištích jeho přirozeného výskytu přirozeně clonnými sečemi a náseky v závěrečné fázi obnovy (po zajištění stanoveného podílu MZD). Umělou obnovu SM realizovat případně až v 5. LVS a vyšším. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (ponechat jednotlivé stromy (výstavky) nebo části porostů stanovištně původních dřevin na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 50 m³/ha). Na mimořádně nepříznivých stanovištích maximální uplatnění autoregulace až samovolný vývoj. Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcesí.	
Stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
CHS 40: 60 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby			
CHS 42: 50 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby			
CHS 44: 50 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby			
CHS 46: 50 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby			
CHS 50: 60-90 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby			
CHS 52: 50 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby			

CHS 54: 50 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby
 CHS 56: 50-90 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby
 CHS 58: 50 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby
 CHS 01: 90 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby

Nesnižovat zastoupení dřevin přirozené druhové skladby (považovaných za MZD) při obnově porostu pod součet jejich zastoupení v obnovovaném porostu tak, aby se obnovou nezhoršil současný stav. Případně adekvátně zvýšit výše uvedené minimální % MZD.

Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)

SLT	druh dřeviny
-----	--------------

	Dle předpokládané cílové druhové skladby SLT.
--	---

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,

Mechanická ochrana před nežádoucí vegetací vyžínáním (použití herbicidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK), mechanická či chemická (repelenty) ochrana před zvěří. Poškození kultur klikorohem borovým předcházet uplatňováním podrostního hospodářského způsobu, případně tzv. pasečného klidu (použití insekticidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK). Při výchově maximálně využívat autoredukční mechanismy, případný zásah cílit na tvorbu a zachování přirozených struktur (přirozená druhová skladba, vertikální struktura, odumřelé stromy) či podporu zvláště chráněných nebo vzácných druhů.

Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb

Na oglejených a podmáčených stanovištích nenarušovat přirozený vodní režim technickými zásahy, obnovovat narušený vodní režim (omezovat a rušit funkci technických odvodňovacích objektů, obnovovat mokřady). Relativně bezpečné odumřelé či poškozené stanovištně původní druhy stromů ponechávat in situ do fyzického rozpadu – cílový objem min. 50 m³/ha. V případě plošné disturbance lesa způsobené biotickými či abiotickými faktory zachovat při nahodilé těžbě maximum přírodních struktur – živé, poškozené či odumřelé stromy (včetně kůrovcových souší nebo asanovaného kůrovcového dříví) min. ve výše stanoveném objemu, zachovat existující nálet a nárosty dřevin.

Použití biocidů při ochraně lesa je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK.

Poznámka

Těžbu a soustředování dříví realizovat za vhodných klimatických podmínek (zámrz, sucho) a vhodnou technikou (kůň, technika s nízkým tlakem na půdu, na prudkých svazích lanovkové systémy) a technologií tak, aby nedocházelo k nadměrnému poškození půdního povrchu a ostatních složek ekosystému.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

CHS	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany (biotop)
41, 43, 45, 47, 51, 53, 55, 57, 59, (01)	II.	Les hospodářský, Na SLT 3J, 5J, 3Y, 3Z, 4Y, 5Y les ochranný, na podmáčených, příp. oglejených stanovištích les zvláštního určení (32e)	2A, 3J, 3U, 5J, 5U 3Z, 3Y, 3N, 3M, 3I, 3K, 3S8, 3O, 4Y, 4N, 4M, 4I, 4K, 4O, 4P, 4Q, 4G, 5Y, 5N, 5M, 5I, 5K, 5S6, 5O, 5P, 5G, 6I, 6K, 6O, 6P, 6Q 3Z8, 3F, 3A, 3C, 3S, 3H, 3B, 3D, 3V, 4F, 4A, 4C, 4S, 4H, 4B, 4D, 4V, 5F, 5A, 5C, 5S, 5H, 5B, 5D, 5V, 6S, 6H, 6V	Suťové lesy, Acidofilní bučiny, Květnaté bučiny (L4, L5.4, L5.1)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
2A	DBZ 40-60, JV 2-25, LP 5-20, BK +25, JL +8, BO +5, JD +2, HB 0-20, JS 0-3, BB 0-3, BŘ 0-2, TS 0-1			
3J	BK 15-45, JV 15-35, LP 15-35, JD 5-15, DBZ +20, HB +20, SM +10, JS +10, JL +10, BŘ +3, TS 0-10			
3U	JS 15-40, DB 10-40, JV 10-25, JD 5-20, JL 5-15, BK +10, LP +10, SM +5, OLL +			
5J	BK 15-45, JV 15-35, JD 10-35, SM 5-25, JL 5-20, LP 5-10, JS +10			
5U	JD 20-30, JV 15-30, BK 10-30, JS 10-25, SM 5-25, JL +8, LP +5, OLL +2			
3Z	BK 35-50, DBZ 15-35, BO +45, BŘ +10			
3Y	BK 40-65, DBZ 5-25, BO +45, BŘ +5, JD +3, JV +			
3N	BK 60-70, DBZ 10-30, JD 10-20, LP +10, BŘ +5, JV 0-3, SM 0+, BO 0+			
3M	BK 30-60, DBZ 25-40, BO +15, JD +10, BŘ +10, LP +10			
3I	BK 50-70, JD 7-20, BO +12, BŘ +10, LP +5, DBZ 0-10, SM 0-8			

3K	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP +-12, BŘ +-5, HB 0-3		
3S	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1		
3O	JD 30-40, BK 20-40, DBL 15-35, LP 2-15, JV +-5, JS +-2, JL +-1, HB 0-5, SM 0-+, OS +		
3Z	BK 35-50, DBZ 15-35, BO +-45, BŘ +-10		
3F	BK 50-70, JD 10-20, DBZ 3-25, LP 5-15, JV +-20, JS +-1, JL 0-3, HB 0-10, SM 0-+		
3A	BK 50-70, JD 10-20, DBZ 3-25, LP 5-15, JV +-20, JS +-1, JL 0-3, HB 0-10, SM 0-+		
3C	BK 50-80, LP 3-12, DBZ +-30, JD +-20, BO 0-10, JV 0-3, JS 0-1, JL 0-+, HB 0-+, SM 0-+		
3H	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1		
3B	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1		
3D	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1		
3V	JD 30-40, DB 15-35, BK 20-40, LP 2-15, JL +-1, JS +-2, JV +-5, HB 0-5, OS +, SM 0-+		
4F	BK 50-70, JD 10-20, LP 5-15, DBZ 3-25, JV +-20, JS +-1, JL 0-3, HB 0-10, SM 0-+		
4A	BK 50-70, JD 10-20, LP 5-15, DBZ 3-25, JV +-20, JS +-1, JL 0-3, HB 0-10, SM 0-+		
4C	BK 50-80, LP 3-12, DBZ +-30, JD +-20, BO 0-10, JV 0-3, JS 0-1, HB 0-+, SM 0-+		
4S	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1		
4H	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1		
4B	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1		
4D	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP 5-15, HB 0-10, JV 0-5, JS 0-2, JL 0-1		
4V	JD 30-40, DB 15-35, BK 20-40, LP 2-15, JL +-1, JS +-2, JV +-5, HB 0-5, OS +, SM 0-+		
4Y	BK 55-70, BO +-45, DBZ +-10, BŘ +-5, JD +-5, JV +, SM 0-+		
4N	BK 60-70, DBZ 10-30, JD 10-20, LP +-10, BŘ +-5, JV 0-3, SM 0-+, BO 0-+		
4M	BK 30-60, DBZ 25-40, BO +-15, JD +-10, BŘ +-10, LP +-10		
4I	BK 50-70, JD 7-20, BO +-12, BŘ +-10, LP +-5, DBZ 0-10, SM 0-8		
4K	BK 50-70, DBZ 5-30, JD 7-20, LP +-12, BŘ +-5, HB 0-3		
4O	JD 30-40, DBL 30-45, BK 10-25, OS +-3, LP +-10, BŘ +, BO 0-5, SM 0-2		
4P	JD 30-40, DBL 30-40, BK 10-20, LP +-5, OS +-3, BŘ +-3, BO 0-25, SM 0-10		
4Q	DBL 35-50, JD 20-35, BŘ 5-15, BO +-25, BK +-15, OS+-5, SM 0-5		
4G	DBL 35-65, JD 35-65, SM +-10, BO +-8, OLL +-6, LP +-5, OS +-1, BŘ +, BK 0-5, HB 0-+		
5F	BK 40-60, JD 25-40, SM 2-15, JV +-20, LP +-8, JL +-5, JS +-2		
5A	BK 40-60, JD 25-40, SM 2-15, JV +-20, LP +-8, JL +-5, JS +-2		
5C	BK 50-80, LP 3-12, DBZ +-30, JD +-20, BO 0-10, JV 0-3, JS 0-1, HB 0-+, SM 0-+		
5S	BK 40-65, JD 30-40, SM 3-15, JV +-8, LP +-3, JL +-1, JS +		
5H	BK 40-65, JD 30-40, SM 3-15, JV +-8, LP +-3, JL +-1, JS +		
5B	BK 40-65, JD 30-40, SM 3-15, JV +-8, LP +-3, JL +-1, JS +		
5D	BK 40-65, JD 30-40, SM 3-15, JV +-8, LP +-3, JL +-1, JS +		
5V	JD 25-40, BK 30-65, SM 5-35, JV +-5, LP +-2, JL +-3, JS +-3, OLL +		
5Y	BK 45-65, SM 5-35, BO +-15, JD +-10, BŘ +-5, JV +-2, JŘ +		
5N	BK 45-70, JD 15-35, SM 2-15, BO +-15, BŘ 1-8, JV +-2, LP 0-2		
5M	BK 50-75, JD 7-20, BO +-12, BŘ +-10, LP +-5, DBZ 0-10, SM 0-8		
5I	BK 45-65, JD 20-40, SM 3-15, BO +-10, BŘ +-1, LP +		
5K	BK 45-65, JD 20-40, SM 3-15, BO +-10, BŘ +-1, LP +		
5O	JD 40-65, SM 10-45, BK 10-30, OS +-3, OLL +		
5P	JD 40-65, SM 10-55, BK 5-20, BŘ +, BO 0-15, OS 0-2		
5G	JD 30-60, SM 20-55, BO +-15, OLL +-6, OS +-1, BK 0-5, DBL 0-+, JV 0-+, BŘ +, JŘ +		
6S	BK 40-65, JD 20-35, SM 20-35, JV +-8, JL +-1, JŘ +, JS +, LP +		
6H	BK 40-65, JD 20-35, SM 20-35, JV +-8, JL +-1, JŘ +, JS +, LP +		
6V	BK 30-65, JD 25-40, SM 5-35, JV +-6, JS +-3, JL +-3, LP +-2, OLL +		
6I	BK 45-65, SM 20-40, JD 10-30, BO +-5, BŘ +-5, JŘ +		
6K	BK 45-65, SM 20-40, JD 10-30, BO +-5, BŘ +-5, JŘ +		
6O	JD 40-65, SM 10-45, BK 10-30, OS +-3, OLL +		
6P	JD 40-65, SM 10-55, BK 5-20, BO 0-15, OS 0-2, BŘ +		
6Q	JD 40-65, SM 10-55, BK 5-20, BO 0-15, OS 0-2, BŘ +		
Porostní typ A		Porostní typ B	
BUKOVÝ (SMÍŠENÝ)		SMRKOVÝ	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
PODROSTNÍ		PODROSTNÍ, NÁSEČNÝ, HOLOSEČNÝ (forma maloplošná)	
Obmýtlí*	Obnovní doba*	Obmýtlí*	Obnovní doba*
130-f les nízký (20-40)	30-40-∞ (10)	80-100	30-40 poškozený 20
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			

Suťové lesy, acidofilní bučiny a květnaté bučiny s přirozenou strukturou a přirozeným vodním režimem.		Přeměna na suťové lesy, acidofilní bučiny a květnaté bučiny s přirozenou strukturou.	
Způsob obnovy a obnovní postup			
Clonná seč a jednotlivý až skupinovitý výběr pro přirozenou obnovu stinných dřevin cílové skladby. Skupinovitá holá (clonná) seč pro přirozenou obnovu světlomilných dřevin. Přednostně přirozená obnova (generativní i vegetativní), při neúspěchu umělá. Umělou obnovou přednostně vnášet chybějící či málo zastoupené druhy dřevin (stinné druhy do předstunutých prvků). V předstihu uvolňovat vtroušenou JD pro iniciaci a podporu její přirozené obnovy. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (neprovádět plně domýtnou fázi clonných sečí, ponechat jednotlivé stromy (výstavky) nebo části porostů na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 30 m³/ha). Na exponovaných stanovištích maximální uplatnění autoregulace až samovolný vývoj. Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcesí.		V předstihu jednotlivým až skupinovitým výběrem uvolňovat vtroušené listnáče a JD pro iniciaci a podporu jejich přirozené obnovy, skupinovitou (holou, clonnou) sečí zakládat předstunuté obnovní prvky pro vnos stinných druhů dřevin cílové skladby. Světlomilné druhy vnášet uměle na náseky nebo skupinovitě holé seče dle ekologických nároků jednotlivých druhů dřevin. Smrk obnovovat jen na stanovištích jeho přirozeného výskytu přirozeně clonnými sečemi a náseky v závěrečné fázi obnovy (po zajištění stanoveného podílu MZD). Umělou obnovu SM realizovat případně až v 5. LVS a vyšším. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (ponechat jednotlivé stromy (výstavky) nebo části porostů stanovištně původních dřevin na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 30 m³/ha). Na mimořádně nepříznivých stanovištích maximální uplatnění autoregulace až samovolný vývoj. Při plošných disturbancích uplatňovat alespoň na části ploch sukcesí.	
Stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
CHS 41: 45 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 43: 35 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 45: 35 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 47: 35 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 51: 35-60 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 53: 30 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 55: 35 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 57: 35-45 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 59: 35 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby CHS 01: 90 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby			
Nesnižovat zastoupení dřevin přirozené druhové skladby (považovaných za MZD) při obnově porostu pod součet jejich zastoupení v obnovovaném porostu tak, aby se obnovou nezhorsil současný stav. Případně adekvátně zvýšit výše uvedené minimální % MZD.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny		
	Dle předpokládané cílové druhové skladby SLT.		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Mechanická ochrana před nežádoucí vegetací vyžínáním (použití herbicidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK), mechanická či chemická (repelenty) ochrana před zvěří. Poškození kultur klikorohem borovým předcházet uplatňováním podrostního hospodářského způsobu, případně tzv. pasečného klidu (použití insekticidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK). Při výchově maximálně využívat autoredukční mechanismy, případný zásah cílit na tvorbu a zachování přirozených struktur (přirozená druhová skladba, vertikální struktura, odumřelé stromy) či podporu zvláště chráněných nebo vzácných druhů.			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
Na oglejených a podmáčených stanovištích nenarušovat přirozený vodní režim technickými zásahy, obnovovat narušený vodní režim (omezovat a rušit funkce technických odvodňovacích objektů, obnovovat mokřady). Relativně bezpečně odumřelé či poškozené stanovištně původní druhy stromů ponechávat in situ do fyzického rozpadu – cílový objem min. 30 m³/ha. V případě plošné disturbance lesa způsobené biotickými či abiotickými faktory zachovat při nahodilé těžbě maximum přírodních struktur – živé, poškozené či odumřelé stromy (včetně kůrovcových souší nebo asanovaného kůrovcového dříví) min. ve výše stanoveném objemu, zachovat existující nálet a nárosty dřevin.			
Použití biocidů při ochraně lesa je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK.			
Poznámka			

Těžbu a soustředování dříví realizovat za vhodných klimatických podmínek (zámrz, sucho) a vhodnou technikou (kůň, technika s nízkým tlakem na půdu, na prudkých svazích lanovkové systémy) a technologií tak, aby nedocházelo k nadměrnému poškození půdního povrchu a ostatních složek ekosystému.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

CHS	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany (biotop)
01	I., II.	Les ochranný	0Z, 0M	Reliktní bory (L8.1B)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
0Z	BO 85-95, BŘ +-10, JD 0-5, SM 0-5, DBZ 0-5, BK 0-5			
0M	BO 80-90, BŘ 2-10, DBZ +-25, BK 0-25, SM 0-4			
Porostní typ A				
BOROVÝ				
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)				
-(ÚČELOVÝ VÝBĚR), v přechodových kulturních společenstvech HOLOSEČNÝ (forma maloplošná)				
Obmýetí*			Obnovní doba*	
150-f			50-∞	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Reliktní bory s přirozenou strukturou. Přirozené ekosystémy alespoň na části území oblasti ponechány samovolnému vývoji (min. souvislá plocha cca 30 ha).				
Způsob obnovy a obnovní postup				
Skalní útvary a balvanité sutě bez zásahu, výjimečně zdravotní výběr. Navazující kulturní porosty na méně extrémních stanovištích jednotlivý až skupinovitý výběr, uvolnění cílových dřevin, podpora přirozeného zmlazení. Ve smrkových porostech rekonstrukční management (účelový výběr, skupinové holé seče) směřující strukturu ekosystému k přirozenému stavu – tvorba podmínek pro přirozenou obnovu dřevin cílové skladby, sje semen z autochtonních porostů.				
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
V přirozených porostech pouze přirozená obnova, výjimečně sje semen z autochtonních porostů. CHS 01: 5 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby				
Nesnižovat zastoupení dřevin přirozené druhové skladby při obnově porostu pod součet jejich zastoupení v obnovovaném porostu tak, aby se obnovou nezhoršil současný stav.				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				
SLT	druh dřeviny			
	Dle předpokládané cílové druhové skladby SLT.			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,				
Bez ochrany před nežádoucí vegetací, ožínání výjimečně na 0M (použití herbicidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK), mechanická či chemická (repelenty) ochrana před zvěří. Poškození kultur klikorohem borovým předcházet uplatňováním tzv. pasečného klidu (použití insekticidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK). Při výchově maximálně využívat autoredukční mechanismy, případný zásah cílit na tvorbu a zachování přirozených struktur (přirozená druhová skladba, vertikální struktura, odumřelé stromy) či podporu zvláště chráněných nebo vzácných druhů.				
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb				

Relativně bezpečné odumřelé či poškozené stanovištně původní druhy stromů ponechávat in situ do fyzického rozpadu – cílový objem min. 50 m³/ha. V přirozených reliktních borech nahodilou těžbu neprovádět, resp. v případě nutnosti zpracovat rizikové stromy, zachovat při nahodilé těžbě maximum bezpečných přírodních struktur – živé, poškozené či odumřelé stromy (včetně kůrovcových souší nebo asanovaného kůrovcového dříví) neohrožující zdraví, životy či majetek osob, zachovat existující nálet a nárosty dřevin.

Použití biocidů při ochraně lesa je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK.

Poznámka

Těžbu a soustředování dříví realizovat za vhodných klimatických podmínek (zámrz, sucho) a vhodnou technikou (kůň, technika s nízkým tlakem na půdu, lanovkové systémy) a technologií tak, aby nedocházelo k nadměrnému poškození půdního povrchu a ostatních složek ekosystému.

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

CHS	Zóna CHKO	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany (biotop)
58	II.	Les zvláštního určení (32e)	6G	Podmáčené smrčiny (L9.2B)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin				
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)			
6G	JD 30-60, SM 20-55, BO +-15, OLL +-6, OS +-1, BŘ +, JŘ +, BK 0-5, JV 0-+, DB 0-+,			
Porostní typ A				
SMRKOVÝ				
Základní rozhodnutí				
Hospodářský způsob (forma)				
PODROSTNÍ				
Obmýtí*			Obnovní doba*	
150-f			50-∞	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty				
Podmáčené smrčiny s přirozenou strukturou a přirozeným vodním režimem.				
Způsob obnovy a obnovní postup				
V přirozených ekosystémech pouze účelový výběr cílený na zachování genofondu případných původních populací či jedinců dřevin přirozenou obnovu. V případě existence původních populací dřevin využití semenného materiálu pro obnovu pozměněných ekosystémů na těchto stanovištích. V pozměněných ekosystémech v geneticky vhodných porostech clonná seč v kombinaci s jednotlivým až skupinovitým výběrem pro iniciaci a podporu přirozené obnovy dřevin cílové skladby a pro vnášení chybějících nebo nedostatečně zastoupených druhů dřevin cílové skladby umělou obnovou. Při obnově zachovat a vytvářet přirozené struktury (neprovádět plně domýtnou fázi clonných sečí, ponechat jednotlivé stromy (výstavky) nebo části porostů na dožití, netěžit odumřelé stromy – cíl min. 25 m³/ha). Na mimořádně nepříznivých stanovištích maximální uplatnění autoregulace až samovolný vývoj.				
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu				
CHS 58: 25 % druhy dřevin dle předpokládané cílové druhové skladby				
Nesnižovat zastoupení dřevin přirozené druhové skladby (považovaných za MZD) při obnově porostu pod součet jejich zastoupení v obnovovaném porostu tak, aby se obnovou nezhoršil současný stav. Případně adekvátně zvýšit výše uvedené minimální %l MZD.				
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)				
SLT	druh dřeviny			
	Dle předpokládané cílové druhové skladby SLT.			
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů.				

Mechanická ochrana před nežádoucí vegetací vyžínáním (použití herbicidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK), mechanická či chemická (repelenty) ochrana před zvěří. Poškození kultur klikorohem borovým předcházet uplatňováním podrostního hospodářského způsobu, případně tzv. pasečného klidu (použití insekticidů je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK). Při výchově maximálně využívat autoredukční mechanismy, případný zásah cílit na tvorbu a zachování přirozených struktur (přirozená druhová skladba, vertikální struktura, odumřelé stromy), zachování genofundu původních populací dřevin či podporu zvláště chráněných nebo vzácných druhů.

Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb

Nenarušovat přirozený vodní režim technickými zásahy, obnovovat narušený vodní režim (omezovat a rušit funkci technických odvodňovacích objektů, obnovovat mokřady). Relativně bezpečné odumřelé či poškozené stanovištně původní druhy stromů ponechávat in situ do fyzického rozpadu – cílový objem min. 25 m³/ha. V případě plošné disturbance lesa způsobené biotickými či abiotickými faktory zachovat při nahodilé těžbě maximum přírodních struktur – živé, poškozené či odumřelé stromy (včetně kůrovcových souší nebo asanovaného kůrovcového dříví) min. ve výše stanoveném objemu, zachovat existující nálet a nárosty dřevin.

Použití biocidů při ochraně lesa je vázáno na povolení výjimky dle ZOPK.

Poznámka

Na území I. zóny CHKO nebyl tento biotop v rámci mapování biotopů zjištěn, proto nebyla rámcová směrnice péče o les pro I. zónu zpracována.

Těžbu a soustřeďování dříví realizovat za vhodných klimatických podmínek (zámrz, sucho) a vhodnou technikou (kůň, technika s nízkým tlakem na půdu, lanovkové systémy) a technologií tak, aby nedocházelo k nadměrnému poškození půdního povrchu a ostatních složek ekosystému.